

•A•S•D•

OBSAH 1. ČÍSLA 11. ROČNÍKU - 1979

Zijeme pro časnost
nebo pro věčnost?

Víra a přijetí

Biblické postavy (1)

Tak nás Bůh vedl (18)

Náboženské směřování
v severní izraelské říši

Vyznání, které změnilo svět (1)

Když otcové nemají čas

Zapomenutý Kristus —
Čekání na Krista

Pohybem ku zdraví

Zpívejme Hospodinu (1)

Dopis bratrské lásky

Příběh o odpuštění a důvěře

Více vděčnosti v novém roce

ZNAMENÍ DOBY

Na světě není člověk sám

JÁN KABA

„Když vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil, ptám se: Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.“ (Žalm 8, 4-6)

Písmo nám podává zprávu o tom, že člověk byl stvořen Bohem k jeho obrazu. Bůh stvořil muže a ženu a postavil je v zahradě, která se jim stala příbytkem. Požehnal jim, světil jim práci, připravil podmínky pro šťastný život i pro to, aby naplnili zemi a podmanili si ji. Dal jim zákon, položil základy a normy mezilidských vztahů, společenského života, budované na vzájemné lásce a účtu.

Člověk jako koruna stvoření nosil účtu v sobě a měl ji projevovat i vůči jiným. Neměl žít jen pro sebe, neměl být na světě sám.

Mít účtu k člověku znamená uznávat jej, vážit si ho, respektovat jej; snažit se být ohleduplný, zdvořilý, laskavý, mít druhého za důstojnějšího, umět jej v pravou chvíli pochopit, pozdvihnout, povzbudit; když je třeba vytknout chybu, potom napomenout v lásce.

Zijeme na světě jeden pro druhého, v rodině i ve společenském prostředí. Jsme na sobě závislí. Je naší povinností brát na bližní ohled a mít k nim i k jejich práci účtu a lásku. Když se podíváme kolem sebe, zjistíme, jak velice se na tuto ctnost zapomíná. Dobře o tom píše slovo Boží v Pláči Jeremiášově 5, 12b: „... osoby starých nemají v uctivosti.“

Často jsme svědky neúcty, hrubých výrazů, urážek, falešného jednání a neupřímnosti. Z toho potom vznikají nedorozumění a nepřátelství. Znevažován je člověk, jeho snaha a práce. Ztrátou účtu, znevažováním člověka se narušují mezilidské vztahy a lidé se vzájemně odizují. Trpí jednotlivci i společné dílo, na kterém pracujeme.

Stvořitel světa hned na počátku korunoval člověka slávou a cti. On, náš Tvůrce, má k nám stálou účtu. Člověk stvořený k jeho obrazu by měl tuto účtu opětovat a projevit ji vůči Bohu, Kristu a jeho slovu. Dále by měl každý člověk prokazovat účtu slovem, skutkem a svým postojem tam, kde žije: manžel manželce a manželka manželovi, děti rodičům a rodiče svým dětem.

Všimněme si, jak to mnohokrát vypadá v našich rodinách. Máme my rodiče vždy tu pravou účtu ke svým dětem? Jsou naše slova, způsoby a jednání vždy uctivé? Jsme jako děti uctíví ke svým rodičům? Neprojevujeme někdy neúctu a neochotu vůči otci a matce? Jen si vzpomeňme na léta, kdy jsme vyrůstali v rodičovském domě. Otec v každém ročním období pracoval dlouho do noci, abychom mohli žít, růst a být připraveni do života.

Co říci o práci matky? Jak nás vychovávala, chránila a pečovala o nás! Prožívala s námi každý úspěch i neúspěch. Když jsme byli nemocní, bděla v noci u našeho lůžka. Její ruce neznaly únavu ani pozdě v noci, když jsme už sladce spali. Ano, rodiče nám stále pomáhali a bděli nad námi, aby z nás vyrostli čestní, pracovití a stateční lidé.

Úctu však neprojevujeme jen rodičům. I jiní si zasluhují náš uctívý postoj. Jsou to lidé, kteří nesou odpovědnost za celou společnost, ve které žijeme. Vedou a spravují naše národy. Mnozí z nich bojovali za svobodu. Vážme si toho. Byli vzdálení od svých domovů a

v boji za lepší zítřek mnoho obětovali. Byli raněni, snášeli hlad, zimu, vězení. Vážme si jejich práce a podporujme je ve smyslu slov Písma (1 Tim 2, 12) a modleme se za ně.

„Žádám na prvním místě, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkyvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti.“

Vážme si těch, kteří dnes neúnavně pracují pro zachování míru na zemi. My věřící toužíme po splnění slov Písma: „Tu zkují své meče v radlice, svá kopí ve vinařské nože. Nepozdvihne národ proti národu meč, nebudou se již učit boji.“ (Mich 4,3b)

Snažme se všichni o to, aby byl mír nejdříve v našich srdcích, potom mezi námi a nakonec na celém světě. Úcta by měla být vyjádřena všem, kteří se s tak velkou láskou a obětavostí starají o naše zdraví a v době nebezpečí života nás zachraňují.

Máme mít účtu i k těm, kteří bdí nad naším bezpečím a neváhají riskovat život pro to, abychom my mohli žít pokojně a v klidu pracovat.

Projevujeme účtu k poctivé práci a pracujícím. Copak si ji například nezasluhují ti, kteří každý den nebo noc fárají hluboko pod zemí, aby za nebezpečných podmínek zajistili dostatek paliva?

Úcta patří představeným, učitelům, starším. Nejlépe ji projevíme tím, že budeme radostně pracovat, svědomitě využívat pracovní čas. Člověk má mít účtu k hodnotám, které jsou kolem něho, k přírodě. Vážme si těch, kteří zabezpečují po celý rok náš každodenní chléb. Za nepříznivých přírodních podmínek těžce pracují, sejí a žnou, abychom měli hojný stůl.

Mějme nakonec účtu i k sobě samým. Může mít ten, kdo holduje alkoholu, účtu rodiny nebo společnosti? Chraňme sebe i bližní. Když si chráníme Bohem nám darovanou čest, bude náš život krásný.

Dokažme, že nežijeme na světě jen pro sebe. Odstraňme si vzájemné překážky z cesty, jak nám to říká následující příběh.

Jednoho letního rána pozoroval hlídač v parku ženu, která stále něco sbírala ze země. Schoval se za strom a počkal na ni. Když vykročil potom na chodník, zastavil ji. Přísným tónem přikázal, aby vysypala obsah tašky. Žena poslechla. Byl velmi překvapen, když viděl jak z tašky padají samá menší a větší sklíčka. Odpověď ženy byla překvapující: „Víte, pane, do toho parku si denně chodí hrát děti. Vstávám každý den brzy ráno a sbírám kousky všelijakých střepů, aby se děti neporanily.“

Je to krásný příklad mezilidských vztahů. Sbírejme i my po celý život sklíčka na cestě, po které mají jít naši bližní. Když to dokážeme, nebudeme se jeden druhému vzdalovat, naše vztahy se zlepší, rodinné a manželské svazky se upevní.

Poslechněme si radu Božího slova: „Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; účtu, komu účtu; čest, komu čest. Nikomu nebuďte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil zákon. Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona.“ (Řím 13, 7.8.10)

ŽIJEME PRO ČASNOST NEBO PRO VĚČNOST?

JINDŘICH MARCOLLA

Čas nás vede rázným krokem a my znovu stojíme na přelomu roku. Rok 1978 patří již minulosti. Zůstaly nám pouze vzpomínky na různé události, činy, vzpomínky na naše úspěchy i neúspěchy, radosti i zklamání, na vítězství i porážky. Je to vhodná příležitost, abychom přemýšleli o čase a jeho tajemství. Lidé ve všech dobách uvažovali o tomto tajemství. Mezi křesťanskými mysliteli to byl především Augustin. Řekl: „Když se mě nikdo neptá, co je čas, vím, co je. Když to ale mám říci, pak to nevím.“ A přece se o to pokusil a s ním i mnozí jiní velcí náboženští učenci.

Vzpomeňme na pisatele 90. žalmu, který slavnostními pesimistickými slovy mluví o věčnosti, o Boží nadčasovosti a krátkosti času, který je dán člověku. Vzhledem k této skutečnosti vyslovuje prosbu: „Nauč nás počítat naše dny, ať dojdeme k moudrosti srdce. Hle, na dlaň odměřil jsi mi dny, a jako nic je před tebou můj věk.“ (Žalm 39,6)

Naproti tomu se v Písmě často vyskytuje termín „život věčný“. Není to nějaký abstraktní a teoretický pojem, ale výraz nejvyššího dobra, které je v Kristu vždycky přítomno.

Čas je právě tak nevyčerpatelný jako sám princip života. I ti největší myslitelé vystihli pokaždé jen jeden z jeho aspektů. Ale každý, i ten nejprostší člověk, nějak rozumí pojmu času, chápe svou vlastní časnost. I když své vědění o čase nedovede vyjádřit, pak nikdy nemůže stát mimo jeho tajemství. Život nás všech je vždy, v každé zkušenosti nějak vázán na skutečnost času. Čas je náš osud. Čas je naše naděje. Čas je naše zoufalství. Čas je zrcadlo, ve kterém vidíme věčnost. Všimněme si tří nejdůležitějších tajemství času. Má moc všechno strhnout pod svůj vliv. Nedá se definovat, je to součást věčnosti. Směřuje ke konečnému cíli, novému stvoření.

Lidstvo si vždy uvědomovalo, že v nezadržitelném proudu času je něco děsivého. Je v něm tajemství, které nemůžeme rozluštit a jehož rozluštění bychom nemohli snést. Přicházíme z minulosti, která už není. Jdeme do budoucnosti, která ještě není, a tvrdíme, že přítomnost je naše. Minulost máme ve vzpomínkách a budoucnost očekáváme. Co je však přítomnost? Když o ní důkladně přemýšlíme, musíme říci: je to bod bez rozměru. Bod, který budoucnost mění v minulost. Když řekneme: toto je přítomnost, pak tento okamžik už je pohlcen minulostí. Přítomnost mizí ve stejném okamžiku, ve kterém ji chceme uchopit. Přítomnost nemůžeme zadržet. Stále ubíhá jako pomyslná čára mezi tím, co bylo a tím, co bude. Proto je naše bytí jako sen, jak praví žalmista (Žalm 90) a jak to různým způsobem popisují náboženští myslitelé.

V ČASE JE PŘÍSLIB VĚČNOSTI

Čas by nám nemohl dát ani okamžik, ve kterém můžeme být, kdyby neměl v sobě něco z věčnosti. Řekli jsme, že v proudu času není přítomnosti, a přece přítomnost je něco skutečného, jak nám to potvrzuje naše zkušenost. Přítomnost je ovšem jen proto, že do času proniká věčnost a poskytuje mu pravou hodnotu. Čas se váže ke stvoření, Bůh je věčný — nadčasový. Tím se od stvoření naprosto liší. Když žalmista hledí na Boha, před nímž je tisíc let

jako jeden den, pak hledí na věčnost, která mu může dát jistotu přítomnosti. Kdykoli můžeme říci „teď“, je tu něco časného a zároveň i věčného, nadčasového.

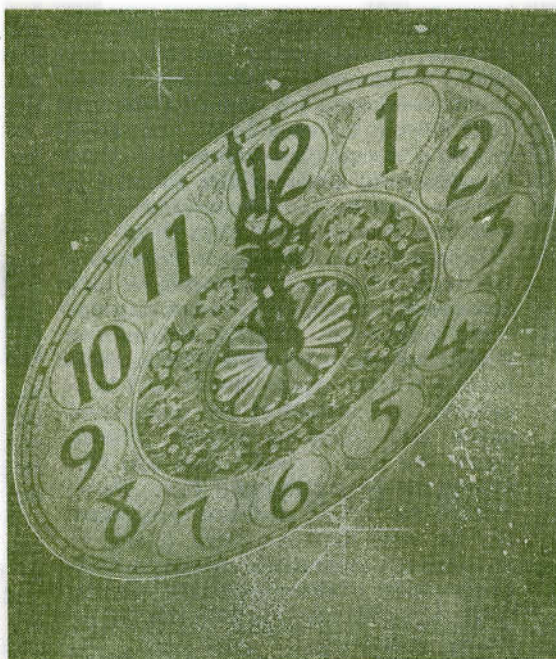
Podle evangelií, zejména podle evangelia Janova, je život věčný přítomným darem. Kdo přijme Krista, jeho poselství, už má život věčný a tím i pravou přítomnost. „Kdo věří v Syna, má život věčný.“ (Jan 3,36) „Ano, skutečně říkám vám: Nebudete-li jist tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.“ (Jan 6,53,54) „Kdo věří v Syna Božího, má svědectví v něm; kdo nevěří Bohu, učinil jej lhářem, poněvadž neuvěřil svědectví, jež Bůh vydal o svém Synu. Svědectví je toto: Bůh nám dal věčný život, a tento život je v jeho Synu. Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá života. Toto jsem vám napsal, abyste věděli, že máte věčný život, vám, věřícím ve jméno Syna Božího.“ (1 Jan 5,10-13)

V Ježíši Kristu se věčný Bůh zjevil mezi námi. Věčnost se projevila v čase. Příchodem Ježíše Krista do tohoto světa se otevřel pramen života, který vytéká bezprostředně z Boží věčnosti. Kdyby toho nebylo, byl by náš život beze smyslu, bez cíle a účelu, bez významu, bez vážnosti a radosti. Byl by ničím. Snad jen nesmyslným zápasem mezi dvěma břehy neexistence. Kristus přišel, aby přinesl světlo do toho temného světa. Křesťan je člověk, který má jistotu věčného života v Ježíši Kristu. Čas je most k věčnosti. Jednotlivé roky mají být stavebním materiálem, z něhož budujeme přechod do věčnosti. Nebo ještě lépe: věčnost je v čase, opravdu zde a dnes, jestliže žijeme pro věčnost. Věčnost stojí

uprostřed času, musíme pouze svůj čas zařadit do věčnosti a tak mu dát opravdovou hodnotu. Z věčnosti přijímáme posilu, abychom tento život prožili co nejplněji. Ten, kdo žije z věčnosti, z Krista, vyznává se žalmistou: „Můj čas je ve tvých rukou!“ Takový vyznavač není podroben přízraku času. Má skutečné „teď“, věčnou přítomnost. Kdykoli lidská bytost říká: Teď žiji, teď jsem skutečně přítomný, poněvadž Kristus žije a já v něm, a takto odpírá proudu, který strhuje budoucnost do minulosti, má věčnost. Takový člověk má skutečné „teď“, pravou přítomnost a věčný život.

Zastavme se na chvíli u této myšlenky. Jak vypadá lidský život v naší době? Neztratilo lidstvo pravou přítomnost tím, že se bezhlavě žene kupředu za vidinou lepší budoucnosti? Domnívá se, že budoucnost bude lepší než přítomnost, ale vždycky je tu další budoucnost a za ní ještě další... a každá je bez přítomnosti a to znamená bez věčnosti.

Je ale tu v čase ještě jeden prvek — třetí tajemství, které nám dovoluje pohledět na budoucnost. Čas není uzavřený kruh, neúnavný koloběh života, rození a zánik. Běží kupředu, je neopakovatelný; tvoří vždycky nové. Je to proud, který se nikdy nevrací. Má svůj směr a smysl. Je v něm něco, co spěje k cíli, něco neznámého, něco, čeho v čase nelze dosáhnout. Čas je zráním pro věčnou budoucnost, nadčasovost. To je největší ze všech tajemství času. Je to ono tajemství, o kterém mluvili všichni proroci, Kristus i apoštolové. Čas není bez smyslu: má smysl — vykoupení, má cíl — království Boží, působí skutečnost — nové stvoření. Škoda, že na to tak často zapomínáme.

Nekonečný význam každého okamžiku je v tom, že se v něm rozhoduje o nás, o naši věčné budoucnosti. Odtud to Pavlovo: „Využívejte čas!“ „Hle, nyní je čas svrchované vítaný, hle, nyní jsou dny spásy.“ Náš čas je dobou rozhodování o tom, zda máme věčnost či nikoli. Čas našeho života je ten příhodný čas. Nyní je čas pro upřímné zpytování srdce, čas pro vážné sebezkušování, čas pro pravé pokání, čas pro zbožný život. Otázka času a věčnosti je něco mnohem závažnějšího než problém počítání dnů, let, století a tisíciletí. Je to otázka charakteru. Přijmeme proto

znovu Pána času za svého Boha, protože jenom v něm můžeme plně žít svůj život a v čase budovat věčnost. Jeho se musíme pevně držet, aby náš život mohl mít smysl, abychom měli jistotu věčnosti. Ke Kristu musíme vzhlížet na přelomu času, neboť on je začátek i konec, čas i nadčasovost zároveň. Jemu vděčíme za čas, který nám dosud věnoval. Musíme ho prosit o další čas nejen proto, abychom mohli žít ještě několik let, ale abychom v dalším čase v sobě budovali věčnost, abychom se připravili pro život v prostředí, kde zapomeneme na pojem času.

VÍRA A PŘIJETÍ

Když Duch svatý oživil vaše svědomí, získali jste schopnost do určité míry rozeznávat zlobu hříchu, jeho moc, trestuhodnost a utrpení, které s sebou přináší. Pak se díváte na hřích s odporem. Cítíte, že hřích vás odloučil od Boha, že jste v zajetí moci zla. Čím více bojujete o to, abyste mu unikli, tím více si uvědomujete svou bezmocnost. Vaše pohnutky nejsou čisté a vaše srdce je poskvrněné. Začínáte chápat, že váš život je naplněn sobectvím a hříchem. Toužíte po odpuštění, očistění a vysvobození. Soulad s Bohem, podobnost jemu — co můžete udělat, abyste toho dosáhli?

Potřebujete pokoj — nebeské odpuštění, klid a lásku v srdci. Za peníze to nelze koupit, pomocí intelektu to nelze získat; ani pomocí účenosti toho není možno dosáhnout. Nikdy nemůžete doufat, že si pokoj zajistíte pouze vlastním úsilím. Avšak Bůh vám jej nabízí jako dar, „bez peněz a bez náhrady“. (Iz 55,1) Tento dar bude váš, jestliže jen vztáhnete ruku a uchopíte jej. Hospodin říká: „Budou-li hříškové vaši jako purpur dvakrát barvený, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou.“ (Iz 1,18) „A dám vám srdce nové a ducha nového dám do vašeho nitra!“ (Ezech 36,26)

Vyznali jste své hříchy a v srdci jste se rozhodli, že s nimi skončujete. Rozhodli jste se, že se odevzdáte Bohu. Jděte tedy k němu a poproste jej, aby smyl vaše hříchy, dal vám nové srdce. Pak věřte, že to učiní, protože to zaslíbil. Když byl Ježíš na zemi, učil, abychom věřili, že dar, který nám Bůh zaslubuje, zcela jistě obdržíme. Pak nám bude dán. Ježíš uzdravoval lidi

z nemocí, když věřili v jeho moc. Když jim pomáhal ve věcech, které mohli vidět vlastníma očima, vzbuzoval v nich důvěru v sebe. Když šlo o věci, které nemohli vidět — vedl je k tomu, aby věřili v jeho moc odpouštět hříchy. Jasně to řekl, když uzdravoval ochrnutého muže: „Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy — tu řekne ochrnutému: Vstaň, vezmi své lože a jdi domů.“ (Mat 9,6) Tak hovoří i evangelista Jan, když mluví o Kristových zázracích: „Tato zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice, měli život v jeho jménu.“ (Jan 20,31)

Již z prostých biblických vyprávění, jak Ježíš uzdravoval nemocné, se můžeme naučit v něho věřit, abychom dosáhli odpuštění hříchů. Vraťme se k příběhu o ochrnutém u rybníka Bethesda. Ubohý trpící člověk byl bezmocný. Již osmatřicet let nepoužíval svých údů. Ježíš ho vyzval: „Vstaň, vezmi své lože a chod.“ (Jan 5,8) Nemocný člověk na to mohl říci: „Pane, jestliže mě chceš uzdravit, poslechnu tě.“ On věřil Kristovu slovu, uvěřil, že je uzdraven a okamžitě vynaložil úsilí. Chtěl chodit a také chodit začal. Jednal podle Kristova slova, a Bůh mu dal sílu. Byl uzdraven.

Podobně je to i s tebou. Jsi hříšník. Nemůžeš zahladit své hříchy spáchané v minulosti, nemůžeš změnit své srdce a nemůžeš se učinit svatým. Bůh však zaslubuje, že to všechno pro tebe vykoná skrze Krista. Uvěř tomuto zaslíbení! Vyznej své hříchy a odevzdej se Bohu! Snaž se mu sloužit. A právě s takovou jistotou, s jakou to učiníš, splní Bůh své slovo vůči tobě. Věříš-li tomuto slibu — věř, že ti bylo odpuštěno a že jsi očištěn — pak to Bůh uskuteční.

Budeš uzdraven právě tak, jako ochrnutý, jemuž Kristus dal sílu chodit, jakmile tento muž uvěřil, že je uzdraven. To, v co plně uvěříte, je již skutečností.

Nečekej, až pocítíš, že jsi uzdraven, ale řekni: „Věřím tomu, již se tak stalo, ne proto, že to cítím, ale proto, že Bůh to slíbil.“

Ježíš říká: „Věřte, že všechno, oč v modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít.“ (Mat 11,24) Pro toto zaslíbení platí podmínka — abychom se modlili podle Boží vůle. Vůli Boží je

očistit nás od hříchu, učinit nás jeho dítkami a uschnout nás, abychom žili svatým životem. Proto můžeme prosit o tato požehnání, věřit, že je již přijímáme a děkovat Bohu, že jsme je obdrželi. Je naší výsadou, že můžeme jít k Ježíši, být jim očištěni a stát před zákonem bez hanby a bez výčitek svědomí. „Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ (Řím 8,1)

Od tohoto okamžiku nejsi sám svůj; jsi koupen za mzdu. „Nebyli jste vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou.“ (1 Petr 1,18.19) Po-

mocí prostého činu víry v Boha započal Duch svatý ve tvém srdci nový život. Narodil ses jako dítě do rodiny Boží, a On tě miluje tak, jako miluje svého Syna.

Nyní, když ses odevzdal Ježíši, necouvej, neodvracej se od něho, ale každý den vyznávej: „Jsem Kristův, odevzdal jsem se jemu.“ Pros jej, aby ti dal svého Ducha a aby tě udržoval svou milostí. Tak, jak se stáváš Božím dítětem tím, že se odevzdáš a že mu věříš, tak musíš v něm i žít. Apoštol říká: „Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána.“ (Kol 2,6)

Někteří lidé se zřejmě domnívají, že dříve, než získají právo prosit Boha o požehnání, musí projít zkušební dobou a musí Bohu dokázat, že se změnili. O Boží požehnání mohou však žádat okamžitě. Musí mít jeho milost, musí mít Kristova Ducha, který pomůže překonat slabosti, jinak nemohou odpírat zlu. Ježíš je rád, když k němu přicházejí právě takoví, jací jsme, hříšní, bezmocní a spoléhající jen na něho. Můžeme přijít s veškerou svou slabostí, nemoudrostí, hříšností a klesnout u jeho nohou v pokání. Je to jeho sláva, když nás bere do náruče své lásky, když ošetřuje naše rány a očišťuje nás od každé nečistoty.

Tisíce lidí se stávají obětmi omylu: nevěří, že jim Ježíš odpouští osobně, jednotlivě. Neberou Boha za slovo. Všichni, kteří plní podmínky, dobře vědí — je to jejich výsadou — že Bůh štědrě odpouští každý hřích. Zavrhněte podezření, že Boží zaslíbení nejsou míněna pro vás. Jsou určena pro každého kajícího přestupníka. Prostřednictvím Krista je zajištěno, aby při-

sluhující andělé přinášeli každé věřící duši sílu a milost. Nikdo není tak hříšný, aby nemohl nalézt sílu, čistotu a spravedlnost v Ježíši, který za něho zemřel. On čeká, aby hříšníky zbavil jejich šatů poskvřených a znečištěných hříchy a aby je oděl bílým rouchem spravedlnosti. Chce, aby žili a ne, aby zemřeli.

Bůh s námi nezachází tak, jak jedná mezi sebou smrtelní lidé. Jeho myšlenky jsou myšlenky milosrdenství, lásky a nejněžnějšího soucitu. Bůh říká: „Opusť bezbožný cestu svou, a člověk nepravý své úmysly, ať se navrátí k Hospodinu, a slituje se nad ním, k Bohu našemu, protože je štědrý v odpuštění.“ (Iz 55,7) „Zahladím jako hustý oblak přestoupení tvá, a jako mrákotu hříchy tvé.“ (Iz 44,22)

„Nemám radost ze smrti toho, kdo umírá,“ říká vládce Hospodin: „Vraťte se tedy a žijte.“ (Ezech 18,32) Satan je připraven uloupit Boží požehnaná zaslíbení. Chce odstranit z duše každou jiskřičku naděje a každý paprsek světla. Vy mu však nesmíte dovolit, aby to učinil. Neposlouchejte pokušitele, ale řekněte mu: „Ježíš zemřel proto, abych já mohl žít. Miluje mne a nechce, abych zahynul. Mám soucitného nebeského Otce. I když jsem zneužíval jeho lásku a pohrdal požehnaním, které mi dal, vstanu, půjdu k němu a řek-

nu: „Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem, přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.“ (Luk 15,18.19) Podobnost nám říká, jak takový tulák bude přijat: „Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnul lítostí, běžel k němu, objal ho a políbil.“ (Luk 15,20)

Ale i toto podobnost, přes svou něhu a dojemnost, jen částečně

vyjadřuje bezmezný soucit nebeského Otce. Ústy svého proroka Hospodin prohlašuje: „Miluji tě věčnou láskou a také věrností tě přitáhnou k sobě.“ (Jer 31,3) Zatímco je hříšník ještě daleko od otcovského domu a utrací své jmění v cizí zemi. Otcovo srdce po něm touží. Každé přání vzbuzené v duši hříšníka, vrátit se k Bohu, není ničím jiným, než něžným voláním jeho Duha, pozváním a prosbou, která přitahuje tuláka k milujícímu srdci Otce.

Můžete dát místo pochybnostem, když máte před sebou bohatá zaslíbení bible? Můžete věřit, že když ubohý hříšník touží navrátit se k Bohu, vzdát se svých hříchů, že by mu Pán nelitostně bránil přijít s kajcností k jeho nohám? Pryč s takovými myšlenkami!

Nic nemůže uškodit vaší duši více, než pěstování takové představy o našem nebeském Otci. Bůh nenávidí hřích, ale miluje hříšníka. Dal sebe v osobě Kristově, aby všichni, kteří chtějí, mohli být spaseni a mohli zakoušet věčnou blaženost v království slávy. Mohl použít ještě silnější a něžnější slova, aby vyjádřil svou lásku k nám? Právě: „Zapomene žena na nemluvně, zapomene projevit něžnost k dítěti svého těla? I kdyby na něj zapomněla, já na tebe nezapomenu.“ (Iz 49,15)

Vy, kteří pochybujete a třesete se, podívejte se nahoru. Ježíš žije proto, aby se za nás přimlouval. Děkujte Bohu za to, že vám daroval svého drahého Syna a modlete se, aby smrt Syna Božího za vás nebyla zbytečná. Duch svatý vás zve dnes. Přijďte s celým svým srdcem k Ježíši a prostě o jeho požehnání.

Když čtete zaslíbení, připomeneť si, že jsou výrazem nevyslovitelné lásky a slitování. Velké srdce nekonečné Lásky se přibližuje k hříšníkovi s bezmezným soucitem. „V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny.“ (Ef 1,7) Ano, věrte, že Bůh je vašim pomocníkem. Chce obnovit obraz svého charakteru v člověku. Když se k němu přiblížíte s vyznáním a kajcností, přiblíží se i On k vám s milosrdenstvím a odpuštěním.

BIBLICKÉ POSTAVY

1

Biblické postavy Starého i Nového zákona nám mají i dnes co říci. Každá chce zvěstovat vlastním hlasem slovo Boží, jehož světlem byly všechny biblické postavy zasaženy. Je to slovo, jemuž se zalíbilo promlouvat v dávných dobách k našim předkům prostřednictvím proroků a v poslední době promluvalo k nám skrze Syna Božího.

Jde o postavy bible, nikoli o hrdiny určitých národů. Lidé bible byli osloveni a formováni slovem Božím. Buď slovo Boží přijali, pak jim byli vedeni a proměněni, nebo je odmítli a svým odporem vůči přetvořující moci božského slova sami zmařili svůj život. Chceme sledovat Boží slovo jako formující moc v životě biblických postav.

„Životopisy Božích mužů, obsažené v bibli, mají velkou výchovnou hodnotu. Ode všech ostatních se liší tím, že věrně odpovídají skutečnosti života. Nedokonalému lidskému rozumu není možno ve všem správně vystihnout pohnutky v počínání druhých. Nikdo, než ten, který čte v srdci a odhaluje tajný zdroj pohnutek a činů, nemůže s nepochybnou pravdivostí vykreslit charakter nebo podat věrný obraz lidského života. Takové vyličení nalézáme jedině ve slově Božím.“ E. G. W.

Při pozorné četbě životopisů biblických postav člověk pozná, že před Bohem neutěče, před jeho tváří je všechno zbaveno zástěr a klamných příkras. Pravda je pravdou, hřích hříchem a lež lží. Před Bohem neplatí výmluvy. Před ním se nic neskryje, jeho neoklameš. Ale poznáš také, že Bůh tě volá ve chvíli nejkritičtější, když se probudilo tvé svědomí — ne, aby tě zašlápl, ale aby tě přitáhl k sobě a řekl ti: „Jsi můj... protože já Hospodin tvůj Bůh, Svatý Izraelský, jsem tvůj spasitel.“ (Iz 43, 1-3)

ONDŘEJ - RYBÁŘ LIDÍ

Jak málo je znám tento učedník našeho Pána! V seznamu Ježíšových apoštolů vynikají některá jména: Petr, Jakub, Jan. Ondřejovo jméno není v evangeliích uváděno často. Objevuje se vedle svého bratra Petra jakoby méně důležitý, poněkud zastíněný združňováním Petrovy osobnosti. Proto mu snad historie dává druhočné místo. Když však zkoumáme to málo, co je o něm napsáno, shledáváme, že Ondřej není okrajovou postavou v kolektivu učedníků. Jeho život se nevyznačuje vynikajícími událostmi, spíše pokojem a jednoduchostí.

Jedno je na něm velmi důležité. Před-

stavuje většinu věřících v křesťanské církvi. Nebyl význačnou osobností. Jako mnozí z nás žil životem nenápadným, bez opěvování a obdivu. Okruh jeho působnosti nebyl veliký, ale svou prací vykonal věrně. Nestal se vůdcem jako jeho bratr Petr. Jeví se jako obyčejný člověk, jenž představuje většinu těch, kteří tvoří sborové společenství.

UČEDNÍK

Počátky Ondřejovy duchovní cesty jsou spojeny s Janem Křtitelem. Ondřej byl původně následovníkem neboli učedníkem Ježíšova předchůdce. „Druhého dne zase stál Jan a dva z jeho učedníků. Pohleděl na Ježíše, jak jde mimo, a řekl: „Hle, Beránek Boží!“ Uslyšeli to

ti dva učedníci a následovali Ježíše. Ježíš se obrátil, pohlédl na ně, jak ho následují, a zeptal se: „Co hledáte?“ Odpověděli mu: „Rabbi (což přeloženo znamená „Mistře“), kde bydlíš?“ Řekl jim: „Pojďte a uvidíte!“ Sli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali u něho ten den — bylo kolem čtvrté hodiny odpoledne. Jedním z těch dvou učedníků, kteří slyšeli, co Jan řekl, a následovali ho, byl Ondřej, bratr Šimona Petra.“ (Jan 1, 35-40)

Jan Křtitel volal lidi ku pokání a připravoval je na příchod Mesiáše. Mladý Ondřej se připojil k Janovi v předtuše, že ten očekávaný Mesiáš a nové království brzy přijdou. Janovo kázání a učení připravilo Ondřeje pro den, v němž se zjevil Boží Pomazaný. Pochopil, že nastal čas, aby šel za Kristem.

Ondřejovo obrácení bylo jednoduché. Jan Křtitel svou službou připravil v Ondřejově srdci půdu pro dobré semeno, aby vyrostlo a přineslo stonásobný užitek. Poselství bylo prosté: „Hle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa.“ Pohleďte na něho. To je ten, o kterém jsem řekl: „Za mnou přichází muž, který mě předešel, poněvadž byl dříve než já!“ Ondřej hned následoval Ježíše. Ježíš s ním mluvil, a jelikož byl večer, pozval Ondřeje do domu, kde právě bydlel. Nevíme, o čem mluvil Ježíš s Ondřejem a s tím druhým učedníkem, ale než nastalo ráno, Ondřej vstoupil do nového učednictví. Nalezl Mesiáše a tím odpověd na své modlitby a tužby. Ondřej byl první, který se obrátil ke Kristu. První vyznal Spasitele světa. Začal chodit s Kristem. Rostl v milosti a poznání. Kristova vůle se stala pro Ondřeje zákonem, jeho láska ho inspirovala k službě. Těšil se z nového vztahu. Ježíš viděl v Ondřejovi nadějnýho člověka. A Ondřej viděl nekonečné výšiny a hloubky v Kristově charakteru. Ondřej nazval Ježíše „Rabbi — Mistře“ a tím mu složil slib věrnosti. Jen jeho chtěl milovat a následovat. Ježíš odpověděl: „Pojďte a uvidíte!“ To byl počátek pokračující zkušenosti a stále rostoucího poznání a moci v křesťanském životě.

APOŠTOL

Učedník sedí u nohou Učitele. Doba učení je dobou určitého omezení, odříkání a kázně. Člověk, který úspěšně složí zkoušky posvěcené zkušenosti s Kristem, je připraven pro další úkol. Je to přechod k apoštolství. Apoštol je posel Boží. Zachráněný člověk chce sloužit. Práce pro Krista je ovocem ochotné poslušnosti. Obrácený člověk usiluje o obrácení druhých.

Evangelium Matoušovo mluví o okolnostech, za kterých byl Ondřej oddělen pro novou životní dráhu. „Když krácel podél jezera Galilejského, uviděl dva bratry, Šimona, řečeného Petra a jeho bratra Ondřeje, jak spouštějí síť do jezera, byli totiž rybáři, a řekl jim: „Pojďte za mnou, a učiním z vás rybáře lidí.“ Ihned zanechali síť a následovali ho.“ (Mat 4, 18-20) Rybář je povolán, aby se stal rybářem lidí. Kristus povolal Ondřeje a jeho bratra na pracovišti, podobně jako byl kdysi povolán a oddělen

Elizeus za proroka. Kristus nevolá lenivé a netečné. Ondřej dokonce ihned zanechal síť. Rybářské řemeslo nebylo špatné, byla to poctivá, užitečná, ale i tvrdá práce. Učedník přijal a uznával Krista. Ondřej však šel o krok dál, vzdal se svého zaměstnání, aby se plně věnoval získávání lidí pro království Boží.

Být rybářem lidí, to předpokládá určitou zručnost a horlivost. Následování Krista v tomto směru je plodem stále se rozvíjejícího křesťanského života. Všichni křesťané jsou povoláni, aby byli svědky Krista. „Bůh očekává osobní službu od každého, jemuž svěřil poznání přítomné pravdy. Všichni nemohou jít jako misionáři do cizích zemí, ale všichni mohou být svědky.“ (E. G. W.)

ZÍSKÁVATEL DUŠÍ

Náš moderní výraz pro „rybáře lidí“ je získavatel duší. „Kdo vyučuje duše, je moudrý.“ (Přisl. 11,30) Je to osobní práce s jednotlivci. (Iz 27,12; Jer 3,14) Jako Jan Křtitel obrátil Ondřejovu pozornost ke Kristu, tak Ondřej obrátil pozornost jiných k Ježíši.

První kapitola evangelia Janova je jednou ze slavných kapitol, pojednávajících o osobní práci. V ní je popsána první příležitost Ondřejovy duchovní služby. „Ten (Ondřej) ráno nalezne svého bratra Šimona a řekne mu: „Nalezli jsme Mesiáše“ (což přeloženo znamená „Kristus — Pomazaný“). Zavedl jej k Ježíšovi.“ (Jan 1, 41,42). Několikrát se opakuje slovo „nalezi“ (v. 42.44.46) Ondřej nalezl Šimona. Slovo „nalezi“ je velmi hezké. Prozrazuje nepřítomnost těch, kteří museli být hledáni. Když Ondřej slyšel Ježíše, pomyslel si: Tohoto muže musí uvidět a slyšet Šimon. Musel však Šimona najít. Většinu lidí je třeba hledat. Snad se Šimon zabýval nějakou prací. Možná, že ho musel Ondřej několikrát zatahat za rukáv, než ho dostal od práce. Většina lidí potřebuje někoho, kdo by je přiměl, aby učinili první krok. Proto je třeba více povzbuzovatelů. Ondřej přivedl svého bratra k Ježíši.

Tímto činem Ondřej přemohl nejtěžší překážku v křesťanské službě. Obyčejně je snadnější mluvit o Kristu s cizím, než svědčit domácím. Nesmíme zapomínat mluvit s Bohem o našich drahých, pak se nám bude snadněji mluvit o Bohu s našimi drahými. Ondřej získal svého bratra.

Myslím, že si na to vzpomněl po několika letech o letnicích v Jeruzalémě. Veliký zástup plní ulice. Tisíce lidí naslouchá. Mluví Petr. Nedaleko, ale o něco níže stojí Ondřej. Jeho oči září, jeho srdce plesá: Jak jsem rád, že jsem tehdy Petra přivedl k Pánu! Ó, šťastný den, dobrořečí jeho srdce! Na Petrovo kázání se obrátili tři tisíce lidí. Kdosi řekl, že jestli byl Petr duchovním otcem těchto lidí, pak Ondřej byl jejich duchovním dědečkem. Myslím si, že Bůh podíly na práci vidí také. My známe Petry, ale Ondřejové jsou v pozadí. Ondřej představuje ty neznámé a zapomenuté lidi, kteří sloužili Kristu v každé době.

Další příklad Ondřejova pojetí duchovní služby je zaznamenán u Jana

6,8.9: „Jeden z učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra, mu řekl: Je tu hoch, který má pět ječných chlebů a dvě rybičky.“ Přivádí k Ježíši mládence. V příběhu nasycení davu zdůrazňujeme obyčejně zázračnou Kristovu moc. Bůh používá ve své službě malé věci. V tísni, kdy lidé potřebovali nasycení, nalezl Bůh mládence vhodného pro tuto příležitost. Ondřej vystupuje v roli prostředníka. Spojí mládence s Kristem. Filip kalkuloval, počítal, kolik peněz by bylo potřeba, aby mohl nakoupit dostatek potravy, aby se na každého dostalo alespoň něco. Ondřej ukázal jinou cestu k nasycení zástupu.

Málo znamená mnoho, když to Bůh požehná. Z chlapce, který se připojil ke sboru ve Skotsku, se stal badatel a misionář Afriky — David Livingstone. Chlapec Charles Spurgeon slyšel jednoho zimního večera kázání v metodistickém sboru. Kazatel se nedostavil pro množství sněhu, a tak zastoupil místní člen sboru. Známe historii Spurgeonova obrácení, jeho vliv jako kazatele, ale kdo může říci, jak se jmenoval onen muž, který tehdy večer četl Písmo a povzbudil mládence k přijetí Krista?

Ještě jedno místo podtrhuje duchovní postřeh Ondřeje. „Mezi těmi, ... byli někteří Řekové. Ti přišli k Filipovi z galilejské Betsaidy a prosili ho: „Pane, chceme vidět Ježíše.“ Filip jde a řekne to Ondřejovi; Ondřej a Filip jdou a povědí to Ježíšovi.“ (Jan 12,20-22) Filip mluvil s Řeky, ale Ondřejovi náležel čest za to, že je přivedl k Ježíši. Tito lidé vykonali dalekou cestu, aby viděli toho, jehož jméno a sláva se rozšířila daleko. Byla to jejich srhovaná žádost.

V následujícím rozhovoru došlo k vznešenému odhalení božského záměru ve světle kříže a vzkříšení. Náš Pán odhalil plán spasení a ukázal jim i nám jádro křesťanského zjevení. „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka. Amen, amen pravím vám, nepadne-li pšeničné zrno do země a neodumře, zůstane samo. Odumře-li však, vydá mnoho plodů.“ Ano, pšeničné zrno musí zemřít a tak bude zajištěna žně duší. Tím předpověděl svou smrt a vzkříšení. Díky Ondřejovi, že přivedl tyto lidi k Ježíši. Byla to příležitost, kdy Ježíš zjevil hlubokou pravdu evangelia. Tedy žádný příklad krásného života, ani obdivování vznešeného charakteru, žádné úsilí člověka bez Krista nemůže dosáhnout vysoké úrovně ani odpovědi na otázky duše.

Ondřeje vidíme také v malé skupině učedníků, která se táže Ježíše na budoucnost. (Sk 1,7) Je jedním z těch, kteří tvoří společenství modlitebníků ve vrchní síni v Jeruzalémě. (Sk 1,13) Očekával na vyhlášení Ducha svatého. Kniha Zjevení Jana popisuje odměnu, které se mu dostane. Celkem se o něm mluví v Novém zákoně dvánáctkrát. Byl bohatý na křesťanské zkušenosti a byl též horlivým svědkem.

Jsmo stejně nadšení pro věc Ježíše Krista? Stejně citliví, pozorní a ochotní pomáhat jiným? Pak můžeme čekat stejnou odměnu. Jindřich Marcolla

Apoštolské vyznání víry

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
Factorem coeli et terrae...

Věřím v jednoho Boha
Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země...

VYZNÁNÍ. KTERÉ ZMĚNILO SVĚT

Od nejranějších dob až do dnešních dnů hrála vyznání víry velmi důležitou roli jak v liturgii, tak i v teologii křesťanské církve. Tato vyznání nazýváme kréda, z latinského „credo“ (věřím), které bývá počátečním slovem vyznání. Vyznání víry a učení církve vznikala přirozeně v průběhu rozvoje církve. Nejříve se s nimi setkáváme při křtu. Vyznávali je křtění jako odpověď na kladené otázky.

Přál bych si, abychom v několika pokračováních přemýšleli o jednom z nejstarších křesťanských vyznání víry. Apoštolské vyznání víry je velmi staré, zmiňuje se o něm biskup Marcellus z Ancyry v dopise, psaném řecky kolem roku 340. Církevní historikové mají za to, že originál tohoto vyznání pochází skutečně z dob prvoapoštolských. Stará legenda tvrdí, že toto vyznání sestavilo dvanáct apoštolů Páně o letnicích dříve, než se rozešli se zvěstí evangelia po světě. Každý

prý vytvořil jednu větu, a tak vzniklo vyznání o dvanácti bodech. Pak údajně přenesl apoštol Petr vyznání do Říma, kde bylo uchováno a po staletí beze změn používáno. Postupně se rozšířilo do Francie, Španělska, Irska, Německa a dalších částí světa.

Ať je tomu jakkoli, tento stále živý památník křesťanství vzbuzuje i dnes zvláštní zájem, protože většinu problémů v křesťanském myšlení nebo věroučných rozdílu můžeme sledovat zpětně až do doby jeho vyhlášení. Různé křesťanské církve během staletí toto apoštolské vyznání víry, Krédo, vykládaly i rozšiřovaly. Musely se s ním vyrovnat ty nejkonzervativnější směry, hluboce zakořeněné v tradici, i ty nejradikálnější skupiny, které se pyšní výstředními názory. Jako bojem zjizvený voják přežilo Krédo hrozné zápasů. Zažilo cynické pošklebky, proklínání nepřátel, útoky šilených tyranů i rozhodné údery moci — a přesto stojí dodnes beze změn.

S Krédem v srdci odmítli mnozí lidé světskou moc, i ti nejslabší měli sílu mučedníků, čelili pohrdání a útlu s klidem hrdinů. Ti, kdo jej zavrhl, zmítali se v palčivých výčitkách svědomí.

Po všem pronásledování existovalo Krédo dále. Povstalo z vlastního popela jako zázrak, aby hlásalo, že každá vytrpěná muka, každé utrpení je naplňovalo novou silou. Ze všech těch stoletých utrpení získalo Vyznání něco z podivné a nádherné podstaty nekončící.

Vyznání mělo dát křesťanské nauce přesnou podobu. Předpokladem k tomu je Kristovo pověření adresované učedníkům (viz Mat 28,19.20) Apoštlové dostali příkaz učit národy všech dob zachovávat všechno, co Kristus nařídil. Křesťanské učení má váhu Boží autority, nikoli názoru člověka, proto bylo zapotřebí pevně formulovat alespoň základní články víry.

Křesťané byli vyzýváni, aby se nejen pevně drželi učení, ale aby je také uměli vyjádřit. Apoštol Pavel napsal věřícím v Římě: „Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení.“ (Řím 10,10) Apoštol se nespokojil jen s nějakým vyznáním víry, proto naléhá: „Měj za vzor zdravých slov to, co jsi slyšel ode mne...“ (2 Tim 1,13) a „...má být pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce.“ (Tit 1,9)

Chápeme, že vyznání víry bylo požadováno od těch, kdo měli být pokřtěni. Podobnou myšlenku zdůrazňuje kniha Skutků apoštolských u rozhovoru evangelisty Filipa s etiopským komorníkem (viz Skut 8,26-40) Slova Ježíše Krista, že věřící mají být pokřtěni „ve jméno Otce, Syna i Duchu svatého“ (Mat 28,19) jsou vzorem vyznání víry. Je zřejmé, že hned na počátku křesťanské církve, dokonce ještě před sepsáním Nového zákona, byly používány určité formy vyznání. Měla tím

být zajištěna jednotu víry a upevněna víra křtěnců, kteří se připojili k církvi.

Musíme podotknout, že vyznání nikdy nesmí nahradit víru, ono víru předpokládá. Nesmí být považováno za rovnocenné bibli, ale má ji být podřízeno. V nejlepším případě je pouze stručným a přibližným vyjádřením zjevené pravdy. Nenahrazuje Písmo svaté, nemá zdržovat od studia nebo zasahovat do svobody svědomí a práva na osobní názor. Je-li apoštolské vyznání správně chápáno, může být velmi užitečné a může pomáhat k snadnějšímu porozumění učení Písma. Vede k jednotě, k přijetí závazného měřítko, chrání proti falešným naukám. Může být také užitečné tím, že usměrňuje mysl v poctivém úsilí nalézt pravdu. V tomto smyslu je tepem duchovního života.

Vyznání však není možno považovat za základ církve. Základem církve je jedině Kristus. Vyznání může stmelit a sjednotit živé kameny stavby, vést je k plnému přijetí biblických pravd, projevovat navenek společný i individuální život. Vyznání se objevilo, když církev rostla a ztrácelo se spojení mezi jednotlivými sbory vlivem vnějších zásahů. Představitelé sborů, kteří se scházeli na prvních koncilech a shromážděních, nosili na sobě stopy utrpení pro pravdu. Aby vyloučili spory a různice, vyjádřili stručně základní a nejdůležitější body křesťanství ve formě vyznání.

K původnímu Krédu byly později připojeny další prvky. Většinou to byly argumenty proti nebiblickým názorům, které se v jednotlivých dobách objevovaly. Koncil v Nicei roku 325 vytvořil Nicejské vyznání. Později vzniklo vyznání Cařihradské a Jeruzalémské. Zřejmě v 9. století bylo vytvořeno Athanasianské vyznání proti arianismu. Počet vyznání postupně rostl. Stávala se z nich spíše věroučná rozhodnutí církevních sněmů.

V seznamu Vyznání si povšimněme doby reformace. Nejvýznamnější jsou z nich vyznání Augsburské (Lutherské), Reformované (Kalvínské), Třicet devět článků Anglikánské církve, Puritánské neboli Westminsterské vyznání. Během reformace vzniklo na třicet různých vyznání.

Vzrůst počtu vyznání, která namnoze znevažují význam Písma a víru snižují na úrovni názoru, domněnky nebo pohledu, vedl k modernímu volání po „evangelii bez vyznání“, po „necírkevním křesťanství“. To je důsledek skutečnosti, že vyznání přestalo být stručným vyjádřením osobní víry, založené na autoritě Písma svatého.

Vyznání víry může být užitečné, je-li projevem touhy shrnout základní pravdy spasení do jednoduché formy, kterou si člověk snadno zapamatuje a může použít, kdykoli je to zapotřebí. V tomto smyslu apoštolské vyznání vykonalo svůj díl. Můžeme právem říci, že je to vyznání, které změnilo tvář světa.

R. B.

(Dokončení)

Tři roky vycházel na stránkách Znamení doby seriál „Tak nás Bůh vedl“. Jeho autor — bratr Josef Kutý — v něm čtenářům našeho časopisu přiblížil vznik a počátky práce církve adventistů sedmého dne v Čechách a na Moravě. Jak jsme v úvodu k celému seriálu (v 1. čísle ročníku 1976) předeslali, dostávaly se do Znamení doby články, jež byly vybírány z obsáhlého materiálu, který bratr J. Kutý před několika lety začal sbírat a zpracovávat. A jestliže tento seriál v posledním čísle minulého ročníku skončil, chceme se k němu ještě několika postřehy vrátit a zasloužnou práci, jež vychází z pera bratra Kutého, zhodnotit. Vždyť jde o dílo vsutku významné a pro celou církev užitečné.

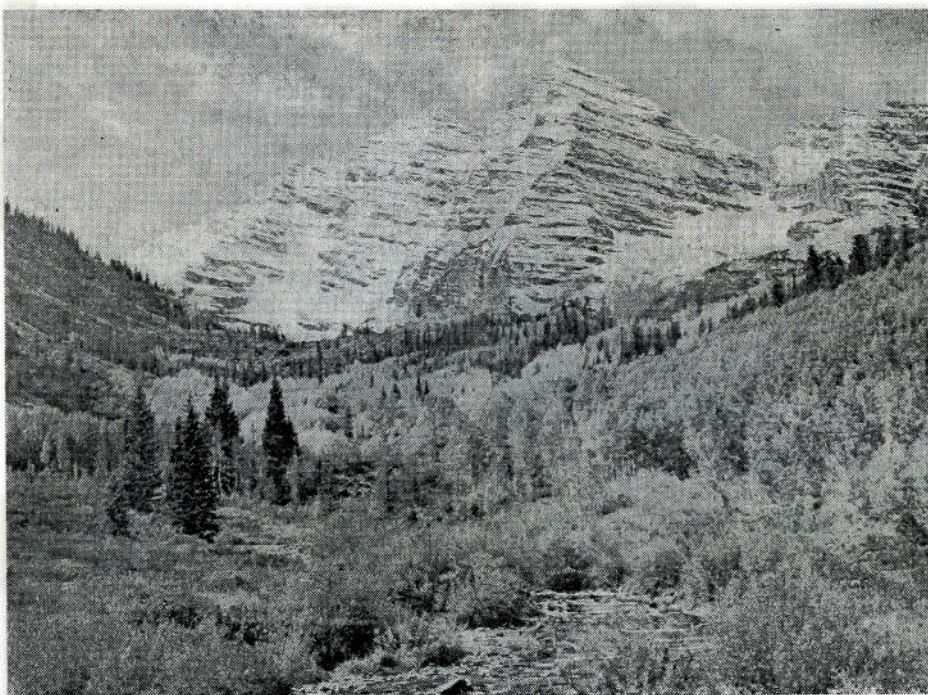
Když se na redakční stůl postupně dostávaly jednotlivé části celého rozsáhlého díla, s nímž autor ještě zdaleka není hotov, a když jsme z něho vybírali jednotlivé články pro otištění ve Znamení doby, znovu a znovu jsme si uvědomovali, jak hluboká pravda je skryta v biblické otázce „Kdo by pohrdal dnem malých začátků?“ (Zach 4,10) Vždyť počátky práce byly opravdu malé. Na přelomu devatenáctého a dvacátého století zde stálo v živé adventní naději jen několik jedinců, kteří postrádali to, co dnešnímu věřícímu dává hřejivou jistotu. Neznali pocit příslušnosti k početnému sborovému společenství. O to silnější byla jejich závislost na nebeském Pastýři, v jehož vedení pevně věřili a na cestě za ním byli odhodláni snášet posměch, ústrky a nejednou i těžkosti.

Při pročítání četných zkušeností, jimiž je práce bratra J. Kutého přímo nabita, nemůžeme u prvních adventistů nevidět hlubokou lásku ke Spasiteli Ježíši Kristu, s nímž udržovali úzké společenství na modlitbách. Modlitby byly jejich jedinou zbraní proti přesile protivníků.

První skupinky adventních věřících tvořili většinou prostí a chudí lidé, kteří si bez výhrad zamilovali Boží slovo. Byli to mužové a ženy, kteří „hledali nejprve království Boží“, a proto jim Pán mohl tak bohatě žehnat. Všude, kde má Bůh něco v církvi vykonat, musí mít k dispozici nástroje, které může použít Duch svatý. A takovými nástroji se v první řadě stávají lidé mocných modliteb.

Církevní průkopníci neměli propracované metody a chyběla jim i rozvinutá církevní organizace. Základem jejich úspěšné práce nebyla ani průbojná podnikavost. Měli však upřímná srdce a bezmezně důvěřovali Božímu vedení. A protože se Duch svatý na svět nevytléval promyšlenými metodami nebo prostřednictvím organizace, ale skrze lidi, mohl je Bůh použít, vést a mohl i posvětit jejich plány a snahy.

Jak jsme na počátku seriálu uvedli, nešlo

jen o podání suchého přehledu jmen a událostí, ale chtěli jsme vydat svědectví o Božím vedení. O to také jde bratru Kutému, který na svém díle již po řadu let pracuje. On sám v úvodu k celému svému rozsáhlému spisu napsal: „Mým vroucím přáním je, aby Bůh toto nedokonalé dílo požehnal, aby mohl sloužit věřícím k duchovnímu probuzení a k nabytí horlivosti, která naplňovala naše staré průkopníky.“

Po osmi desetiletích se můžeme ohlédnout zpět s jistotou, že „nás Bůh opravdu vedl“. V naší vlasti jsou desítky početných sborů, věřící se většinou scházejí v pěkných a důstojných modlitebnách, máme krásné pěvecké sbory, pořádáme konference a velká shromáždění. To všechno je svědectvím Božího vedení. Jen s nebeskou pomocí vyrostlo z „malých počátků“ toto dílo.

Nesmíme však zapomenout, že před Bohem určují naše jednání skryté pohnutky a život. Pravé náboženství není nic jiného než skrytá síla, která určuje náš poměr k Bohu, bližnímu — a nakonec i k celému vesmíru. Tato skrytá síla musí dávat přízvuk našim slovům a musí řídit i naše city. Tato síla skrytá v životě jednotlivých věřících je voda, která pohání i kolo církve.

Pro vodní mlýn jsou důležité dvě věci: kolo a voda. Nezáleží na tom, zda je kolo natřeno černě nebo nějak jinak. Důležité je, že na něj dopadá proud vody a že se otáčí. Stejně tomu je i s věřícími lidmi, kteří tvoří tě-

lo církve, jejíž hlavou je Ježíš Kristus. Není důležitý vnější nátěr a nerozhodují ani počty jmen v matrikách nebo samotné církevní úkony. Život církve je závislý na tom, jak silný proud vody Ducha svatého dopadá na lidská srdce ve sborech. První křesťané měli evangelium „v srdci a krvi“, a proto mohli vykonat tak velké dílo. Podobně tomu bylo u průkopníků adventního hnutí — a to nejenom v naší vlasti, ale i v jiných zemích. Ti přijali evangelium jako osobní vlastnictví svěřené jim nebesy. Bylo pro ně výsadou i žhnoucí energií, která je pudila, aby zachránili hynoucí duše pro nebeské království.

Uzavřený seriál bratra J. Kutého by nám měl ukázat, že ani dnes Bůh nepotřebuje lidi mimořádné učenosti nebo velkých řečnických schopností, ale lidi velké ve víře, ve svažosti a v lásce. Průkopníci nám ukázali, že byli nadšení pro svoje poslání, a proto se mohli ujmout úkolu, který jim Bůh svěřil v díle záchrany hříšníků. Jestli nám příklady mužů a žen, o kterých jsme po tři roky psali, ukázaly, že je možné lépe následovat Pána a jestli jsme se rozhodli více se k němu přiblížit, pak naše společná snaha — autora i redakce — nebude bez užítu. Nešlo nám jen o to, říci čtenářům, že „nás Bůh vedl“, ale přivést je k přesvědčení, že je připraven vést nás i dále — až k branám věčného nebeského domova. Do jaké míry se to stane, záleží na nás. Adventní průkopníci nám dali dobrý příklad.

Jiří Drejnar

*V údivu stojím
před záhadami života
a jako malé dítě
tiše žasnu...*

*Rozum jej neobsáhne,
jen srdce může pochopit,
jak veliký je Bůh.*

NÁBOŽENSKÉ SMĚŠOVÁNÍ

v severní

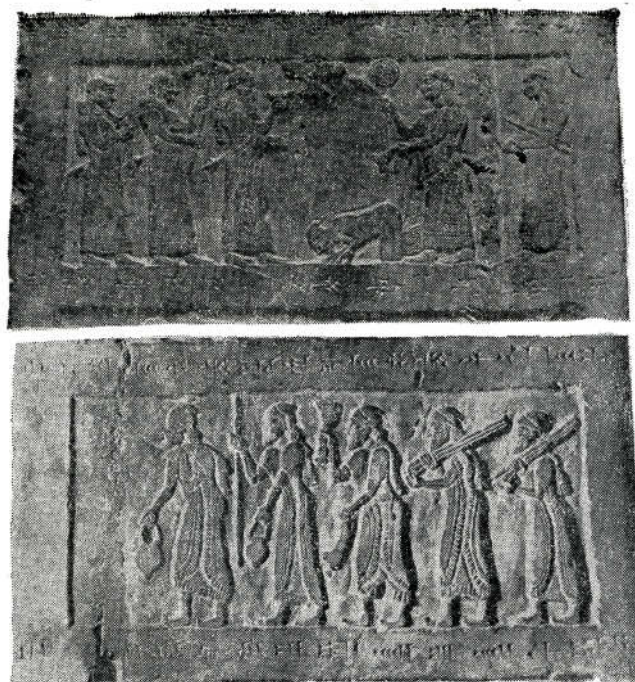
IZRAELSKÉ ŘÍŠI

Starověká vlastní jména vyjadřují náboženské názory lidí jednotlivých historických údobí. Ve všech zemích dostávaly děti jména, jež se skládala ze jmen místních bohů. Tak například egyptská vlastní jména Ramses, Thutmosis a Sethos připomínají jména egyptských bohů Rá, Thot a Seth. V babylónských osobních jménech Nabuchodonozor, Avilmarduk (= Evilmerodach) a Balsazar rozeznáváme jména babylónských bohů Nébo, Marduk a Bál.

Stejně tak dávali i mnozí zbožní Židé svým dětem jména, v nichž se vyskytují části slova „Bůh“ (hebrejsky El, Elóhím) nebo Jahve, Elnatan znamená „Bůh dal“; jiné židovské jméno — Mathanja (Matiáš) — znamená „Jahvův dar“ (koncovka „ja“ ve jménech je častou zkratkou slova Jahve). Je tedy mimořádně poučné, že velká část osobních jmen, dochovaných na samařských ostrakách, je složeninou obsahující jméno „Bál“, jako Abibál, Balzamer, Balazakar, Balmeoni, Meribál, Bála. Jasně ukazují, že v době sepsání těchto dokladů patřili mnozí obyvatelé severní říše ke stoupencům Bálova kultu. Proti tomuto kananejskému bohu, jak známo, bojoval Eliáš na hoře Karmel (1 Král 18).

Ze samařských ostrak však zároveň vyplývá, že byl také uctíván a vzýván Bůh bible. Na střepech hrců nacházíme totiž stejně tolik složenin se jménem „Jahve“ jako se jménem „Bál“ — například: Jedajah (= Jedaiáš), Jehoiadah (= Joiada), Šemarja, Meranja. Zmínka o těchto jménech v královských dokladech ze Samaří potvrzuje to, co řekl Bůh Eliášovi. Prorok nařikal, že ve službě pravého Boha „zůstal

Izraelský král Jehu se klaní assyrskému panovníku a izraelité přinášejí daň

sám“, načež jej Hospodin ujistil, že je celkem sedm tisíc lidí „kteří se neklaněli před Bálem“ (1 Král 19,14.18). Jen o něco mladší střepeiny dosvědčují pravdivost těchto Božích slov.

Jedno jméno na ostrakách, a to Egeljah (rovněž složenina se slovem „Jahve“), je zvláště zajímavé, neboť znamená „Jahve je tele“.

Jeroboám I. dal vystavit jedno zlaté tele v Bethel a jedno v Dan, a v těchto podobách z pohanského okolí uctíval lid izraelský — pravého Boha Jahve (1 Král 12, 18-30; 15,34). Bible považuje tento Jeroboámovův hřích za příčinu pádu severní říše. Sochy býčků sice již dávno zmizely, avšak jméno jednoho prostého muže z Achabovy doby svědčí až dodnes, že si tehdy mnozí lidé představovali Hospodina jako tele. Tak se tomu naučili ze soch v Bethel a v Dan.

V letech 1931 — 1935 pracovala v Samaří druhá expedice. Byla to společná výprava amerických a britských institucí. Vedl ji J. W. Crowfoot, tehdy ředitel Britské školy pro archeologii v Jeruzalémě. Ačkoliv při oněch vykopávkách nedošlo k žádným senzačním objevům, byly přesto výjimečně důležité, protože ucelily obraz, který byl vytvořen na základě dřívějších vykopávek. Ze sutin vyprostili další části městských hradeb a několik velkých cisteren. Ty vysvětlují, jak mohlo město, aniž mělo přirozené zdroje vody uvnitř svých hradeb, odolávat dlouhým obléháním.

ZBYTKY ACHABOVA „DOMU Z KOSTÍ SLONOVÝCH“

Senzaci vzbudil objev jistého počtu velmi cenných, jemně provedených řezbářských prací ze slonoviny. Jsou to malé destičky s půvabnými vyřezávanými obrázky. Mají světlou barvu a znázorňují květiny, palmety (přesně symetrické ornamenty ve tvaru palm), egyptská božstva a zvířata. Nejpravděpodobněji zdobily stě-

ny paláce, který si nechal postavit král Achab. Tyto umělecké dekorace daly stavbě název „dům z kostí slonových“. Nález tedy vysvětluje jeden do té doby nejasný text Starého zákona (1 Král 22,39).

O osudu destiček ve starověku jsme se již zmínili v článku „Objevy v Nimrudu potvrzují bibli“. Asyrští vojáci, na příkaz svého velitele a pozdějšího následníka trůnu, strhali v roce 722 př. Kr. ozdoby ze slonoviny ze stěn paláce. Tento „přítel umění“, jmenoval se Sargon II. (jenž se v jednom nápisu chlubí tím, že odvěkl ze Samaří 27 290 obyvatel), poručil, aby vojáci vzali s sebou desky slonoviny, které zůstaly celé, aby pak jimi ozdobil svůj palác v asyrském Kelachu. Rozbité kousky nechali ležet na místě pro pozdější archeology. Dokonce i ve zničeném stavu nás tyto malé řezbářské práce nutí k úctě a obdivu vysokého stupně umělecké tvorby v severní říši Izraelské.

Bál — Kananejský bůžek vyobrazený na stele z města Ugaritu

Sargon II.

Mojžíšovo dětství

MILOSLAV ŠUSTEK

Na tomto světě žilo mnoho tichých, skromných a laskavých lidí. Ze všech nejmladší byl Ježíš Kristus, který praví: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete svým duším odpočinutí.“ (Mat 11,29) Kristus měl mnoho následovníků, ale už v dobách před jeho narozením žili zde lidé, kteří se svým tichým a pokorným životem stali Ježíšovými předobrazy. Dle svědectví bible (4 Moj 12,3) byl takovým mužem Mojžíš, který je nazýván „nejtišším člověkem na tváři země“.

Jeho dlouhý život je pozoruhodný. Mojžíš žil čtyřicet let na dvoře slavného egyptského faraóna, čtyřicet let se učil trpělivosti a tichosti na madiánských pastvinách, kde pásal ovce, a čtyřicet let pak putoval s neposlušným národem izraelským po poušti Sinajského poloostrova.

V novém cyklu úvah půjdeme v duchu s tímto Božím mužem od kolébky až k místu, kde umírá velký vůdce lidu Božího. Vírou pak s ním pohlédneme do nebeského Kanaánu, kam směřoval jeho zrak, když byl těžce zkoušen a setkával se se stálým nepochopením. Uvažováním o jeho životě se více přiblížíme ke Kristu, protože Mojžíš „pokládá pohanění s Kristem za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě.“ (Žid 11,26)

Biblická zpráva o Mojžíšově dětství navazuje na vyhlazovací dekret faraóna, který nařídil hebrejským porodním bábám: „Když budete pomáhat Hebrejkám při porodu a zjistíte při slehnutí, že je to syn, usmrťte jej; bude-li to dcera, ať si je naživu.“ (2 Moj 1,16) V té době se mělo hebrejským rodičům Amramovi a jeho ženě Jochebed narodit dítě. Matka byla naplněna úzkostí. Mohli bychom nad ní volat slovy Pána Ježíše, který praví o dnech soužení: „Blahoslavené neplodné ženy, které nerodily, a prsy, které nekojily!“ (Luk 23,29) A přece milost Boží je větší než zloba faraónova! Amramovi a Jochebed se narodil syn, který byl obdařen nevšední krásou, doslovně přeloženo — dobrotou. Toto dítě se stalo slávou svého otcovského domu. To, čeho se někdy nejvíce obáváme, stane se naší největší radostí. V narození Mojžíšově obdivujeme Boží Prozřetelnost. Právě v době, kdy krutost egyptského faraóna dostoupila svého vrcholu, narodil se vysvoboditel z otroctví. Kdykoliv v pozdějších letech vyprávěl Mojžíšovi o tom, co ho v dětství čekalo, byl tento muž tím více odhodlán a rozhorlen pracovat pro vysvobození svého zotročeného lidu.

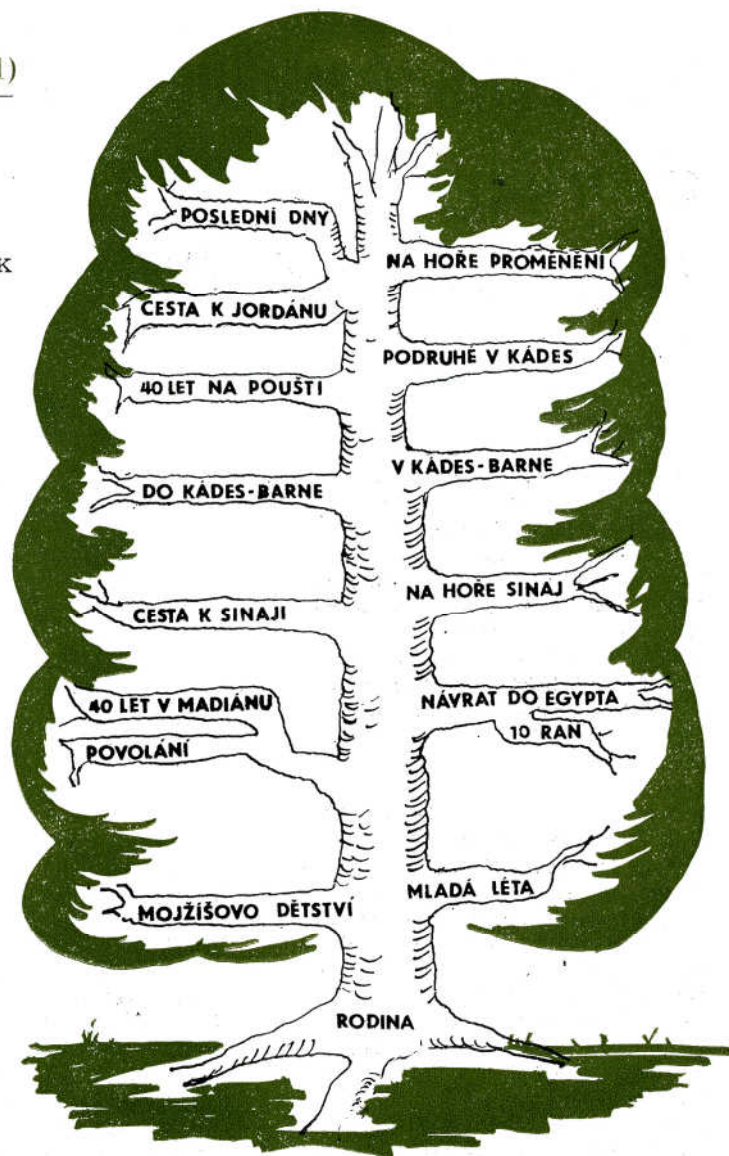
Rodiče brzy po narození vypožovali, že dítě je zvláštním darem Božím. První křesťanský mučedník Štěpán praví ve své poslední řeči: „V té době se narodil Mojžíš, který byl krásný před Bohem.“ (Skut 7,20) V jeho tváři bylo něco víc než lidského, což se v pozdějším životě v přímém styku s Bohem projevilo v jas, jenž vycházel z jeho tváře. (2 Moj 34,29) Proto rodiče úzkostlivě pečovali o to, aby byl uchráněn před zlobou faraóna. Věřili, že Bůh má s ním zvláštní úmysl. Tušili, že v tomto daru obdrželi něco velkého a radostného. Živá víra se dovede chopit i nejmenších náznaků Boží přízně. Sebemenší milostivý pokyn Prozřetelnosti povzbudí ty, kteří bedlivě sledují Boží úmysly a Boží vedení.

Po tři měsíce jej skrývali v nějaké soukromé místnosti svého domu, pravděpodobně s nasazením vlastního života. A v tom už byl Mojžíš předobrazem Krista, o kterém v jeho útlém dětství řekl anděl Hospodinův Josefovi: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil.“ (Mat 2,11) Malý Ježíš byl předivně zachován při životě v době, kdy byla pomordována betlém-

ská nemluvnátka. Písmo praví o rodičích Mojžíšových: „Viděli, že je to vyvolené dítě, a nezalekli se královského rozkazu.“ (Žid 11,23) Jednali pouhou a holou vírou, která však neváhá použít všech dobrých prostředků a okolností. Pro věřící platí povinnost; vývoj událostí je v Božích rukou.

Když se blížil konec třetího měsíce, biřicové hledali utajené děti. Nebylo možno dítě déle skrývat. Jochebed vymyslela důmyslný plán na jeho záchranu. Vložila je v době vysmolené ošatce ze třtiny, tj. patrně papyrusových lodí, do rákosí u břehu řeky Nilu. Místo vybrala tak, aby ošatku s dětátkem nalezl člověk, který by je mohl zachránit před smrtí. Neodvážila se zůstat na břehu z obavy, aby na dítě neupozornila a neohrozila tím jeho i svůj život. Hošíkova sestra Maria však čekala nedaleko zdánlivě netečné, ale s napětím, co se stane s jejím bratříčkem. Matka věřila, že Boží andělé chrání dítě a že Bůh je má ve své péči.

Žalm 147,2 praví: „Hospodin ... shromažďuje rozehnané z Izraele.“ Izaiáš 16,3 volá: „Připrav stín svůj uprostřed poledne jako noc; skryj vyhnáné, místa nemajícího nevyzrazuj!“ Zdálo se, že malý Mojžíš je opuštěn ode

všech přátel. Matka se už neodvážila děle jej skrývat, ale Pán se ho ujal a chránil jej. Na něm se osvědčila pravdivost slov Žalmu 24,10: „Ačkoli otec můj a matka má mne opustili, Hospodin však mne k sobě přivine.“

Pohledme v duchu na břeh Nilu, kde ve vymazaném košíčku leží malý hošík! Kdyby tam byl zůstal ležet, byl by musel zahynout hladem, nebyl-li by splaven do řeky nebo pohlčen krokodýlem. Kdyby byl upadl do jiných rukou, než do jakých se dostal, byli by jej lidé uvrhli přímo do řeky. Prozřetelnost však vedla dceru faraóna k tomuto místu a učinila ji nástrojem svých plánů. Princezna se jde omývat do posvátné egyptské řeky. Pravděpodobně šlo o očistnou rituální lázeň, jak vyplývá z hebrejského textu. Písmo praví, že děťátko tam plakalo. To vzbudilo její soucit. Dcera faraónova pocítila účast s neznámou matkou, která se musela uchýlit k takovému činu, aby zachovala při životě svého chlapečka. Učinila rozhodnutí, že si ho ponechá a přijme ho za vlastního.

Bůh působil na srdce této ženy. Jemu je líto každého nešťastného člověka. Žalmista praví: „Na tebe odkázán jsem od zrození, od lůna matky ty jsi můj Bůh.“ (Žalm 22,11) Měli bychom často chválit Boha za to, že o nás pečoval od života našich matek. I když nás snad nečekal smutný osud jako malého Mojžíše, přece jsme byli od dětství tolikrát obklopeni nebezpečími, ze kterých nás dobrotitivý Bůh vytrhl.

Bůh vzbudí často i z nepřátel přátele pro ty, kteří v něj doufají. Faraónova krutost usilovala o zničení dětí, ale jeho vlastní dcera byla pohnuta láskou k hebrejskému dítěti a takto, aniž to měla v úmyslu, stala se nástrojem k vysvobození zotročeného lidu.

Mojžíšova sestra Marie pokradmu sledovala, co se děje. Když viděla, jak si dcera faraónova něžně prohlíží krásné dítě, přistoupila k ní s otázkou: „Mám jít a zavolat kojnou z hebrejských žen, aby ti dítě odkojila?“ (2 Moj 2,7) Dcera faraónova souhlasila a dítě se dostalo ke své matce. Ty, které mají „požehnání prsů i života“ jsou nejlepšími kojny. Na dítě a jeho vývin působila i nevýslovná radost a uspokojení matky, která přijala svého živého syna jakoby z říše mrtvých. Pán vyslyšel její modlitby a odměnil její viru. Využila nyní každé příležitosti, aby učila dítě ctít Boha, Stvořitele nebes i země, spínat ručky k Neviditelnému a činit první kroky víry. Byla si vědoma toho, že je musí brzy odevzdat jeho královské matce, u níž bude obklopeno modloslužbou a pohanskými praktikami. Vychovávala je proto pečlivěji než své ostatní děti. Učila hocha dívat se na modloslužbu jako na poštilost a nesmyslnou činnost. Tím horlivěji ho učila klanět se živému jedinému Bohu, který vyslýchá naše modlitby a pomáhá v každé situaci. Snažila se mít jej u sebe co nejdéle. Když mu bylo asi dvanáct let, musela jej odevzdat do faraónova paláce, královské

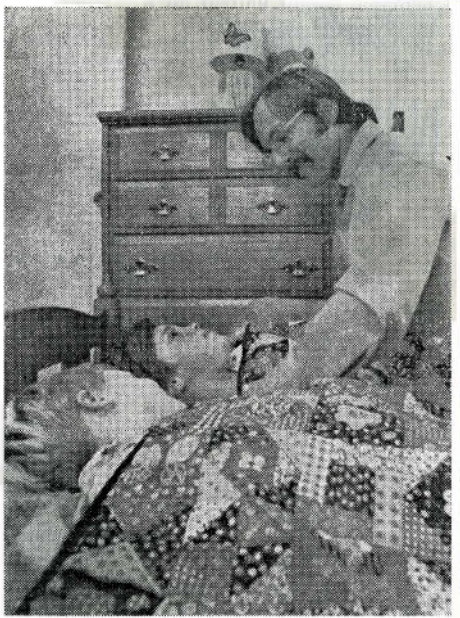
dceři, „která jej měla za syna“. Mojžíš však nikdy nezapomněl na naučení své matky a na její zářný příklad lásky, trpělivosti, tichosti a víry. Tento její vzor jej uchránil před pýchou, neřestmi a modloslužbou, kterou byl obklopen na dvoře mocného vládce.

Žádný vliv se nedá srovnat s vlivem matky, která má z velké míry život dítěte ve svých rukou. Může nejmocněji působit na vývoj jeho povahy a připravovat je pro časný i věčný život. Může rozsvětět buď dobré nebo zlé símě, které přinese buď dobrou nebo zlou žeň. Dobrá matka neusiluje pouze o vytvoření zevní krásy, ale chce vtisknout v duši svého dítěte nejvznešenější zásady. Matčin vliv pak přetrvává po celý jeho život. Matčino dílo bude odměněno v den slavného příchodu Pána pánů a Krále králů. Tehdy se ukáže, jak nesmírně důležité dílo vykonaly tiché a pracovitě matky, které poklekaly se svými dětmi před trůnem Nejvyššího a svou něžnou láskou učinily ze svých dítek muže a ženy lásky.

Jméno „Mojžíš“ se vykládá obyčejně jako „z vody vytážený“ nebo také „vytahující“, čímž možno poukázat na to, že ten, kterého Pán Bůh předivně zachránil, když se nacházel bezbranný na řece Nilu, stal se i nástrojem k vytažení zotročeného lidu z moci faraónovy. Na Mojžíšovi se uskutečnila slova proroka Izaiáše 49,23: „Králové jsou tvoji pěstounové, královny chůvy tvoje jsou.“

KDYŽ OTCOVÉ NEMAJÍ ČAS

MY A NAŠE DĚTI

Dnes se mnoho naříká nad mladými lidmi. To však působí jistě velmi nepříznivě právě na ty mladé, kteří se pokoušejí o dobrý start do světa dospělých. Samozřejmě, že známe mnoho případů, kdy mladí lidé zklamali. V rozhovoru s nimi se však varujeme přidávat ke zprávám z denního tisku ještě úvahy o dalších špatnostech některých

mladých lidí. Mládež na scesti je problém doby, který se dotýká nás všech. Vlastně žádná rodina s dětmi není před ním uchráněna.

Náštestí mnozí pracovníci s mládeží se snaží o potlačení tohoto jevu. Hledají příčiny kriminálních sklonů mladých lidí dneška. Snaží se rozumět mladým lidem, kteří v určitém ča-

sovém údobí svého tělesného a duševního vývoje nerozumějí ani sami sobě. Mladý člověk prodělává různé duševní zmatky. Hledá únikovou cestu z tohoto stavu, jeden tápavě, druhý bouřlivě.

V době dospívání neboli v pubertě je mladý člověk většinou ořesen pochody sexuálního a duševního zrání. I v dřívějších dobách bývalo v tomto údobí jisté napětí. Ale dnes je situace ztížena neobvyklým vývojem: místo aby tělesné a duševní dospívání v sexuální oblasti probíhalo současně, tělesná dospělost se urychluje. Proti předčasné tělesné zralosti stojí opožděná duševní dospělost, takže mladý člověk je ve velmi nepříznivém postavení vůči doléhajícím krizím svého vývoje. Příčina předčasné tělesné sexuální zralosti je v tom, že mladý člověk je přímo zaplaven různými vnějšími podněty. Je známo, jakou křiklavou reklamou mají v některých západních státech např. biografy, které uvádějí filmy se sexuálním obsahem. Záře neonů nejkřiklavějších barev propaguje noční život. To všechno a mnohé další vlivy působí prostřednictvím zrakových a sluchových vjemů na určité nervy a žlázy mladého člověka a urychlují jeho tělesné zrání.

Cím větší je vnitřní rozpor mezi tělesným a duševním zráním, tím více ztrácí mladý člověk jistotu. Současně začíná pochybovat o všem, co mělo dosud platnost a co pro něj bylo autoritou. Přijímá všechno nové, co

mu okolí nabízí, a to velmi nekriticky. Nedovede si vysvětlit, proč trpí takovou nejistotou. Mívá různé obavy, strach, ale chtěl by všechno hrdinně překonat a zachovat se jako muž. Projevuje odvahy, kterou okolní svět většinou považuje za vzdor a za vzpouru proti autoritě.

Srdce mladého člověka touží po porozumění, po člověku, kterému by mohl všechno říci a kterého má rád. Touží po přátelství a současně má sklon k samotářství. Je hned plný radosti, aby vzápětí byl smutně uzavřený. To jsou protiklady, které v této době mladí lidé prožívají. Právě tak se střídají pocity méněcennosti s pocity důležitosti a vychloubáním, nebo trudnomyslnost s touhou po dobrodružstvích, světobol s pracovním nadšením. Je pochopitelné, že tato nevyrovnanost a rozpolcenost mladého člověka trápí, a proto se jeho život neobejde bez bojů a žel, ani bez porážek. Zde se právě projevuje hlubší smysl lidského zrání, když se mladý člověk naučí prověřovat své probouzející se síly, rozvíjet je, ale také spoutávat a ovládat sám sebe. Pak se postupně stává z nehotového a kolísavého dítěte, z dospívajícího chlapce nabitého energií, charakterově pevný, vnitřně ustálený zralý muž.

Musí se vyrovnávat se světem. Chce jej, ale necítí se v něm ještě docela doma. Ba ani okolí nebere mladého člověka dost vážně, což ho mrzí. U dívek se krize projevují většinou vzdor-

rem, náladovostí a nemožným chováním. Tak to alespoň vidí lidé dospělí. Je to však zcela přirozený vývoj. Vždyť jde o to, aby se naučil postavit se samostatně do života.

Rekli jsme, že dospívající mladý člověk objevuje svůj vnitřní život, svou osobnost, svoje já. V této době stačí jen ukázka, jen část takového vlastního světa a už je vzrušen. Celé jeho smýšlení a snažení se odpoutá od vnějšího světa. Je ovládnán náladami a pocity, kterým ztěží někdo z dospělých porozumět. Dochází k podstatnému přehodnocování vlastních názorů, poněvadž nejsou dosud příliš vyříbeny a prověřeny. Současně však naplňují celou jeho bytost, protože to jsou jeho vlastní názory. Dospívající naráží a vzbuzuje nelibost okolního světa proto, že se domnívá, že jeho názor je bezpodmínečně správný. Trvá na svém názoru, i když mu chybí zkušenosti. Člověk v dospívání přeceňuje své objevy a přesvědčuje o jejich správnosti, je vzdorovitý. Tento vzdor je mu na přechodnou dobu oporou v rychlém rozvoji.

Jak se má dospívající vyznat v přemíře vlivů a dojmů, které na něj ze všech stran doléhají? Proč je tento přechod do světa dospělých, do utvoření vlastní osobnosti dnes tak těžký a spojen s tolika chybnými kroky? V čem tkví příčina, že tak mnoho mladých lidí dnes nenachází cestu k druhému břehu a bloudí? Jak zabráníme tomu, aby vzdor mladistvého nenarážel na vzdor dospělých, nedošlo k odcizení a nepříjemným rozporům mezi oběma stranami?

Jistý profesor — psycholog vyřizuje radí: „Chceme-li se stát partnery mladého člověka v době dospívání, musíme se naučit hrát si s ním už na písčce. Výchova musí být zhruba hotova

již před dospíváním. Chtít teprve v této době dohonit zanedbané, je těžké, ne-li zcela nemožné.“ To nám nechce říci nic jiného, než že se v letech puberty ukáží následky zameškané výchovy od nejranějšího dětství. Jak mladistvý obstojí v této vývojové krizi, závisí na výchově před kritickým vývojovým obdobím. Příprava na dobu dospívání začíná již v kolébce. Jedno lidové přísloví říká: „Starého psa těžko naučíš novým pojmům.“

Nic se snad nemstí tolik jako skutečnost, že otcové nemají čas na své děti. Jistý otec, který se zklamal ve svém synovi, se ho tázal, proč tak rád trávil večery mimo domov. A mladý provinilec mu odpověděl: „Bylo mi smutno být doma stále sám. Kamarádi mne zvali. Ty a mamin-

ka jste neměli pro mne čas. A tak jsem šel. A potom...“

Nedávno se v jednom časopise objevil burčující článek s názvem: „Proč žijí otcové?“ V článku je psáno: „Ten, kdo se cítí spoluodpovědný za duševní a duchovní zrání mladé generace, by jistě chtěl pevně uchopit mnohého otce za límec a zatřást jím: kdy konečně pochopíte, v jakém století žijeme a co jste dlužni svým dětem? Nikdy v dějinách nebylo právě otcovství tak životně důležité jako dnes. A pravděpodobně také nikdy v dějinách nebyla celá generace otců tak bezradná a nejistá ve své odpovědnosti vůči dětem.“

Pisatel článku pak vypočítává, že nemáme žádný vnitřní cíl a že potřebujeme dokonalou změnu po všech stránkách. Usiluje-

me pouze o zajištění materiální existence, vše hodnotíme jen penězi a výškou životní úrovně. Otec je tak zaměstnán vyděláváním peněz a ostatními povinnostmi, že dětem připadá jako návštěva, která občas přijde domů. Je-li pak ještě přepracovaný a vyčerpaný, daří se mu jako onomu otci, jehož malá dcerka se tázala maminky, kdy zase odejde ten zlý pán, co stále jen křičí a hubuje.

A jak neutěšeně to vypadá na poli náboženské výchovy v našich rodinách! Odpor proti náboženskému poučování vzniká zvláště tam, kde s vyučováním není spojen prožitek skutečného příkladu. Už malé dítě pozná velmi dobře rozdíl mezi slovy a činy svého vychovatele. Proč se stydí otec pomodlit se někdy před jídlem? Je to snad jen záležitost dětí, kterým chceme ponechat „nevinou dětskou víru“? Hodnota našeho náboženského vyznání spočívá v ovzduší, které vládne v našem domově. Opravdové křesťanství vlévá do dětské duše důvěru a prověřuje se jako nosná síla ve všech těžkostech rodiny a jejích členů. Jsou lidé, kteří mají velmi ponuré náboženství. Je to falešné svědectví o křesťanství, tím Boha nechtí. Malý chlapec navštívil se svou maminkou rodinu zemědělců na venkově. Na louce viděl, jak se pase stará kráva. Hoch se díval na zvíře a najednou se zeptal: „Maminko, je tato kráva křesťanka?“ „Ne, proč tě to napadlo, vždyť zvířata nemohou být křesťany.“ Malý chlapec však odpověděl: „Ta kráva se tak mračí jako strýc Karel.“

Otec musí svým dětem dát správnou představu o Bohu. Právým obrazem není trestající a stále se hněvající Bůh, ale laskavý Otec, který poslal svého Syna pro naši záchranu.

G. T.

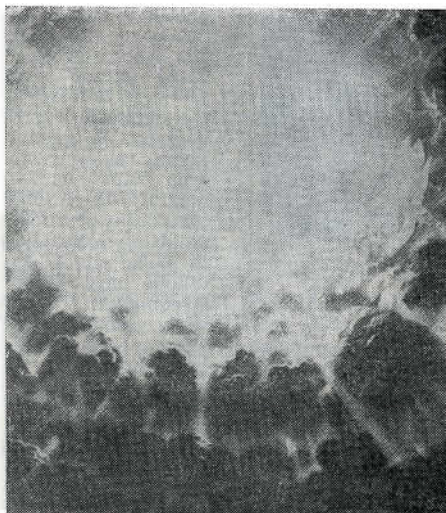
ZAPOMENUTÝ KRISTUS

Čekání na Krista

Jako je blesk vidět od východu až k západu, tak se všem lidem na zemi zjeví Syn člověka. (Mat 24,27) Vidíte na obzoru ten malý obláček, který září tím více, čím více se blíží k zemi? Oslňuje oči, už není vidět ani oblohu, oblak je jako světlo blesku. Vykoupení poznávají znamení Syna člověka. Přichází obklopen nesmírným množstvím. To již není muž bolesti, zvyklý na utrpení a trnovou korunu, pijící až do dna hořký kalich. To je vítěz, který přichází pro odměnu, Pán pánů a Král králů. (Zjev 19,11-21)

Mnoho tváří bledne hrůzou věčné beznaděje. Utichl hřmot válek, armády celého světa strnuly, jedna vojenská přílba — od té chvíle už úplně nepotřebná — se kutálí ze stráně...

Je slyšet jen vzlykot, křik a bédování. Posměvači mlčí. Všichni Piláti, Kaifášové a Herodesové všech dob, kteří křižovali Syna člověka, kteří jej bili a bičovali, všichni herci té staletí trvající scény Kalvárie se chvějí před jeho pohledem. A nejen oni. „Králové země i velmoži a vojevůdci, boháči a moc-

ní — jak otrok, tak svobodný, všichni prchali do hor, aby se ukryli v jeskyních a skalách, a volali k horám a skalám: »Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým!« Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?» (Zjev 6,15-17)

A tehdy se probudí mrtví, kteří v Pánu zesnuli. Uvidí jej v tutéž chvíli jako my živí. (1 Tes 4,15-17) V ten den se naplní Mistrův slib: „...kdo vidí Syna a věří v něho, má život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,40)

Vykoupení žijící na zemi nepoznají smrt ani vzkříšení, budou podivuhodně proměněni. (1 Kor 15,51) Porušitelné bude přemoženo neporušitelným, smrtelné tělo oblékne nesmrtelnost (1 Kor 15,53). A půjdou na oblaku vstříc Pánu. (1 Tes 4,17)

„A slyšel jsem zpěv jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu: „Halelujah, ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí. Radujme se a jásejme a vzdějme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho chof se připravila a byl jí dán zářivý čistý kment, aby se jím oděla.“ Tím kmentem jsou spravedlivé skutky svatých. Tehdy mi řekl: „Piš: Blahoslavení, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu.“ A řekl mi: „Toto jsou pravá slova Boží.“ (Zjev 19, 6-9) „Viděl jsem jakoby jiskřící moře, planoucí ohněm, a viděl jsem ty, kteří zvítězili... Stáli na tom jiskřícím moři, měli Boží loutny a zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu.“ (Zjev 15, 2,3)

Dokážeme si vůbec představit ty chvíle, ten návrat, to shledání, to dlouho očekávané naplnění naší naděje? Ty události jsou skutečné! Je to opravdu Ježíš, můj Spasitel, můj přítel, kterého jsem miloval, aniž jsem jej znal... A je to On, který mne zamiloval, kterému mne bylo líto, který pro mne trpěl. Uvidím jej svými vlastníma očima. A když na mne upře pohled, pokleknu a vyznám: „Můj Pán a můj Bůh!“ Kdyby mne nedržel, utopil bych se v oceánu štěstí...

Nečekejte, že vám řeknu mnoho o těch věcech. Mohou to být jen slabá slova, vzdálená ozvěna nepopsatelných skutečností.

Ostatní zemřeli, kteří pohlédli milostí, se probudí až po tisíci letech. (Zjev 20,4) Vzkříšení spravedliví budou s Kristem kralovat po těchto tisíc let a připraví vlastně poslední soud — největší proces v dějinách, kterým bude souzeno celé lidstvo. I satan.

Po celou tu dobu zůstane satan na zpus-tošené zemi. (Zjev 20, 1-3) Zavedla jej sem velká vzpoura. Teď nemá nikoho, koho by sváděl — je svázán. Víte, co to znamená? Nepřítel, který byl vždy ignorován, z kterého se civilizovaní lidé smáli jako z pohádko-vé postavy, ten, kterého karikaturisté ochot-ně malovali s rohy, vousy a kopyty. Teď jeho dílo skončilo a my rozumíme, jakou váhou tížilo naše životy. Nyní chápeme, že bylo tím účinnější, čím více bylo podceňováno a ze-směšňováno.

A přece vy, jejichž život byl soustavným bojem pro dobro, vy jste cítili, jak ledový vítr nepřítel smetá vzepětí vaší lásky; sly-šeli jste skeptická slova, která pronášel ve vaší blízkosti, když jste toužili věřit; když jste se chtěli modlit, ukazoval vám pozlátka. Nechtěl se vás vzdát.

A nyní ve věčnosti, kdy je možno tak lehce zachovávat zákony lásky, teď, kdy už není pokušení a nic nás už neodvrátí od Otce, nyní chápeme, co to znamená: satan v řetězech. Být vysvobozen od něj, to je vrcholné vy-svobození.

Po tisíci letech, říká Písmo, začne poslední soud. Mrtví všech věků, kteří nebudou mít účast na spasení, se probudí. Celé lidstvo bude stát před svým Stvořitelem, před svým Soudcem. Ti, kteří uvěřili Bohu, a ti, kteří jím pohlédli, ti, kteří po něm z celé duše toužili, i ti, kteří jej odstrčili, ti, kteří byli vzkříšeni při prvním vzkříšení, a ti, kteří vstali při druhém, všichni tu stojí před Sta-rým dnů, který předal svému Synu moc soudu.

V té chvíli se bude každý zodpovídat sám za sebe. Za vše, co před jinými mohl skrýt. Před Tím, který zpytuje srdce, se ukáže naše myšlenky. Jako při silném rozrušení, jako ve filmu se všechno rychle znovu odehraje před lidskýma očima. Vše se znovu vybaví.

Je možno najít slova k popsání této scény?

Budete tam vy, budu tam já, všichni...

Tehdy řekne král těm po pravici: „Poďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa.“ (Mat 25,34) Potom řekne těm po levici: „Jděte ode mne, prokletí...“ (Mat 25,41)

Ty první uvede Bůh do své věčné říše. Chvějí se při myšlence, že bude také věčná smrt, konečné zničení, připravené i satanu a jeho andělům. (2 Petr 3,13)

A potom — věčnost začíná. Nové nebe a nová země. Čistota, světlo, přibýtek Nejvyš-šího. — Dnes to každý chápe, jak je scho-pen — a očekává. Bůh tam rozbije svůj stan, osuší slzy a provždy zavládne radost.

A tak ty, chudá země, zlořečená hříchem člověka, dějiště tolika hrůz, s ranami tolika hrobů, jsi to právě ty, která se zde nyní očistěná, svěží a překrásná zdobí svému Vy-kupiteli. Požehnaná mezi všemi světy, po-nesíš kroky vykoupěných. To ty budeš pří-bytkem Božím.

Archanděl sklonil ohnivý meč a znovu se otvírá brána ráje.

Když Písmo mluví o novém ráji, říká, že ty věci nikdy „lidem nepřišly na mysl...“ (1 Kor 2,9) Zřejmě budeme více dojati tím, že tam nebude utrpení, než tím, že tam bu-de radost. Všichni ze zástupu před Božím trůnem nebudou již nikdy mít hlad, žízeň, nebude na ně pálit slunce, protože Beránek z trůnu je povede k živým studnicím vod a Bůh setře s jejich očí každou slzu... A smrti již nebude, ani žalu, ani nářku, ani bolesti už nebude — neboť co bylo, pomínulo. A uvi-dí tvář Boží... (Zjev 7,16.17; 21,4; 22,3.5)

Vidět Boha, to musí být vrchol věčného štěstí. Když Ježíš na modlitbě prosí Otce, aby dal věčný život všem, kteří „jsou jeho“, do-kládá: „Život věčný je, aby poznali tebe sa-mého pravého Boha.“ (Jan 17,3) Připomíná to i šesté blahoslavenství: „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni uvidí Boha.“ (Mat 5,8) A Pa-vel říká: „Milování, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že my budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký jest.“ (1 Jan 3,2)

Jak musí být dobře v přítomnosti Boží! Mít jen malé místečko v jeho blízkosti! Ví-m, že nekonečno zůstane nedostižitelné našemu stvořenému duchu, ale k čemu filosofie, když vidím Boha! Celou svou duší jej milo-vat, osvobozen od svých vlastních zrad a ne-lásky; v něm milovat své milé láskou neko-nečnou, očistěnou a silnou jako žár slunce. (Vždyť jsem je až dosud miloval tak špatně!) Žádné sobectví, strach ani zklamání. Neko-nečná vroucnost v nekonečném štěstí.

Jak se budeme radovat z toho očistění! Zlo již nepříjde poskvřnit naše nové domovy. A v našem vlastním srdci bude jen čistota. A všude pokoj a mír. V srdcích i mezi lidmi i v přírodě. Boží spravedlnost, tak dlouho posmívaná, se zaskví. A jeho cesty, dosud nepochopené a nepochopitelné, se konečně zjeví.

Budeme pracovat.

Uprostřed přírody skuteční vykoupení to, po čem dlouho toužili. Rozvinou se jejich schopnosti, naplní své poslání. Nebude sla-bosti a malomyslnosti. Nové vrcholy budou stále lákat k dobývání, nové objevy, které budou přivádět v úžas...

A tisíc jiných nevýslovných věcí, které jsme dosud považovali jen za nedosažitelný ideál; jen srdce tušilo, že se jednou uskuteční.

Prvokřesťanská církev měla v očekávání na Boha a jeho království kotvu své víry, sí-lu pro své svědectví. Tím pohledem vzhůru získala svět. Právě proto, že viděli nebe, stali se někteří křesťané mučedníky. „Aj, vidím nebesa otevřená,“ volá kamenovaný, umíra-jící Štěpán, „a Syna člověka, stojícího na pravici Boží.“ (Skut 7,56)

Proto se křesťané zdravili „Maranatha“ — Pán přichází. (1 Kor 16,22) Celá církev byla zřízena v tomto očekávání. Poslední Kristo-va podobenství, poslední slova Písma jí ne-chala toto poselství: „Ano, přijdu brzo.“ A církev odpověděla velmi toužebně: „Přijď, Pane Ježíši.“

Podobna dívkám, které při antických sva-tbách udržely hořící ozdobené lampy až do pozdního příchodu ženicha (Mat 25, 1-13) bděla církev, naslouchala každému zvuku, hotova přivítat Mistra. Počítala s jeho pří-chodem.

Od těch prvokřesťanských dob jsme mno-hem slabší. Zeslábl snad náš duchovní život proto, že už neočekáváme Pána, že si snad nepřejeme, aby jeho království přišlo? Snad jsme jako ty panny z podobenství usnuli v nejnevhodnější chvíli...

Předpověděné události jsou mnohem bližší než si myslíme. (Řím 13,11) Ví-m, že když to píše dnes, nesetkám se již s takovým výsmě-chem jako bych se býval setkal snad před čtyřiceti lety. Ale najdu zato více opravdo-vého přesvědčení? Najdu proto lidi, kteří si nejen uvědomili vážnost doby, ale kteří také chtějí skoncovat se svou lhostejností a netečností?

Je to jako za doby Noe, kdy lidé jedli, pili, ženili se, ženili své děti až do dne, kdy přišla potopa a zničila všechny. A text dodává: Tak to bude i před příchodem Syna člověka. (Mat 24, 37-39)

Svět zraje, jak to Písmo předpovídá. Jde podle svého určení. Zvláštní doba, ve které žijeme, by nás měla překvapit méně než kterákoli jiná. O žádné jiné době nebylo předem oznámeno tolik a nebyla popsána tak detailně: žádná si tedy nezasloužila většího očekávání než naše.

Ne, naše doba se nevymyká sledu dějin. Má svůj smysl, těžký a hluboký. Lidstvo se každým dnem blíží slavné události, která do-vrší dějiny země, a touto událostí není třetí světová válka, ale slavný příchod Ježíše Krista.

Máme-li dnes najít řešení, je k tomu třeba Boha.

Co je třeba v předvečer takových událostí? Poslechněte Ježíše: „Bděte a modlete se.“ (Luk 21,36) Bděte i v hluboké noci a čekejte na Mistra, který přijde.

Před námi jsou dny utrpení a zápasů, ale také dny slávy. Kázání evangelia bude do-končeno s větší mocí, než s jakou začalo. Budou druhé letnice, kdy Bůh dá lidem dobré vůle svého Ducha, aby mohli dokončit dílo. Stane se zázrak, protože Bůh to zaslíbil. A slib splní.

Sám Pán řekl, že přijde v hodinu, kdy jej nikdo nebude čekat. (Mat 24,44) Zítřka... snad dnes večer...

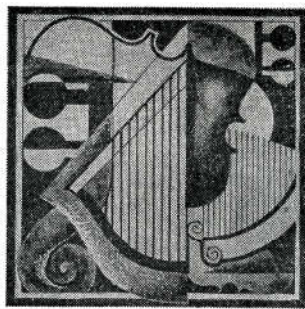
Ale když se dívám kolem sebe, hrozím se. Jsou křesťané, kteří se nepřipravují, aby se mohli postavit před zkoušku, ale spí! Zapom-něli na své povinnosti, na své povolání, na svého Mistra...

Pravda z podobenství o desíti pannách je strašlivá: Ty bláznivé usnuly s poloprázdný-mi lampami!

N. H.

ZPÍVEJME HOSPODINU

Oslavujme Hospodina

„Hospodin je má síla a můj štít, důvěruje v něho mé srdce, dostal jsem pomoc; proto jáás mé srdce a svou písni ho chválím.“ Žalm 28,7 Tato slova prozrazují osobní zkušenost, velký prožitek s Bohem. Napsal je muž, který to neměl v životě lehké, který se musel naučit snášet příkoří, pronásledování, utrpení a ponížení, ale který nerezignoval, protože znal Boha, u něhož našel vždy pomoc. Bůh se mu stal „štítem“, „hradem vysokým“, „pevnou skálou“ a „pramenem živé vody“. Naučil se s ním žít a čerpat od něj sílu. Mnohá vysvobození, která s Bohem prožil, ho podnítila nejen vždy na něj spoléhat, ale také neustále ho chválit. Dokázal to v čase soužení i v době vysvobození a slávy. Nebyl to nikdo jiný než izraelský král David, velký hudebník a zpěvák.

David skládal písně za různých životních okolností. Uprostřed změn, které stíhaly jeho život, byl s nebesy spojen zpěvem. Slova i melodie tryskaly z jeho srdce a on je nemohl zadržet. Toužil po Bohu tak, „jako jelen dychtí po vodách bystřin“ a svou touhu vyjadřoval v básních a písních, které známe jako žalmy. Můžeme je číst, přemýšlet o významu slov i v dnešní době, téměř po třech tisíciletích a vždy nám mají co říci. Přinášejí útěchu, posilu, zaslíbení a požehnání.

Davidovy zkušenosti s Bohem, při nichž vznikly žalmy, mě vedly k myšlence napsat stručně něco o biblické

hudbě, hudebních nástrojích bible, o skladatelích biblických písní, ale rovněž o skladatelích těch překrásných sionských písní v našem zpěvníku. Vždyť většinou ani nevíme, za jakých okolností písně vznikaly a co vedlo mnohé Boží muže a ženy k jejich složení. Věřím, že nám tím písně přirostou více k srdci, budeme je zpívat s větším nadšením a budeme více oslavovat Boha.

V této rubrice se budeme zabývat duchovní hudbou a zpěvem. Krásná duchovní píseň je totiž schopna zahrnat chmury z čela a přinášet do našeho srdce požehnání a pokoj. Obvykle každý věřící člověk má svou oblíbenou duchovní píseň. V našem zpěvníku jich je přes pět set. Zpíváme ve shromáždění, při rodinných pobožnostech nebo si tiše pozpívujeme při práci, ale i v osamocení a tísni. Běžně nás nejdříve upoutá jejich melodie. Skladatelé byli převážně inspirováni slovy básní, k nimž vytvářeli melodie. Také David složil nejdříve slova, která pak zhudebnil. Pravidelně se však stává, že nás zaujme melodie. Při zpěvu vychutnáváme hudbu, ale slova písně nám unikají. To je vážný nedostatek. Zkušenost a prožitek s Bohem jsou vyjádřeny v textu písně, hudba podbarvuje a zdůrazňuje oslavování a chválení Boha. Ellen G. Whiteová k tomu napsala: „Zpěv je součástí náboženského života. Je to nejen bohoslužba, ale i modlitba, neboť mnohé písně jsou přímo modlit-

bou. Budeme-li o tom poučení, budeme více přemýšlet o významu zpívaných slov a budeme přístupnější jejich vlivu.“

Měli bychom písně nejen zpívat, ale také se lépe seznámit s jejich textem. Většina z nich vyjadřuje zkušenost s Bohem. Hrabě M. L. Zinzendorf (1700 — 1760) je znám tím, že přijal pod svou ochranu pronásledované Moravské bratry. Stal se zakladatelem Obnovené jednoty bratrské a později i jejím biskupem. Jako student prožil mladý hrabě Düsseldorfem, kde se zastavil v místní umělecké galerii. Při prohlídce zaujal jeho pozornost velký obraz „Ecce Homo“, který zobrazoval Spasitele s trnovou korunou na hlavě. Na obraze byl zvláštní nápis: „To všechno jsem učinil pro tebe, co učiníš ty pro mne?“ Dlouho stál před obrazem. Slova se silně dotkla jeho srdce. Nikdy na ně nezapomněl. Později řekl: „Od chvíle, kdy jsem spatřil obraz, jsem měl jen jednu vášeň a tou byl On, pouze On.“ Sto let později studovala v Düsseldorfu mladá Angličanka Frances R. Havergalová, dcera kazatele. Dověděla se o příběhu hraběte Zinzendorfa a zatoužila obraz vidět. Nebyla zklamána. Obraz a nápis ji tak upoutaly, že po skončení návštěvy v galerii složila báseň, ve které se opakuje slova nadpisu: „Já pro tě život položil, co ty jsi učinil?“ Báseň zhudebnil druhorozený syn sestry E. G. Whiteové — James Edson White a my ji známe jako píseň „Já pro tebe jsem mřel“. (81)

Vznikla píseň, jejíž obsah nám bude vždy připomínat, co Ježíš Kristus pro nás učinil, že „se ponížil, stal se poslušným až k smrti, ano, až k smrti na kříži“. Fil 2,8 Když budeme tuto píseň zpívat, připomene i nám strašný obraz kříže a našeho Spasitele korunovaného trním? Připomene i nám ten zvláštní výrok vepsaný do obrazu? Změní i náš život tak, jak tomu bylo u hraběte Zinzendorfa, F. Havergalové a mnohých jiných vyznavačů Ježíše Krista?

Milan Drobík

VY SE PTÁTE my odpovídáme

KŘEST AŽ VE TŘICETI?

Ježíš byl pokřtěn ve svých třiceti letech. Je-li pro nás příkladem ve všech věcech, proč se v církvi křtí i velmi mladí lidé?

R. II.

V používání i tak jedinečné zásady — Ježíš příkladem ve všech věcech, je třeba být opatrný. Uvědomme si, že v životě našeho Spasitele jsou „příklady“, které nenásledujeme ani my a pokládáme to za správné. Ježíš například nebyl ženatý, nikdy nevládnul žádný dům, nebo nenavštěvoval školu jako ostatní děti. Když opustil Nazaret, kde si vydělával na živobytí vlastníma rukama, byl převážně odkázán na pohostinství druhých.

Jídlo a střecha nad hlavou byly dary, jež přijímal od lidí. A přesto nemůžeme říci, že jsme špatnými křesťany, když v těchto věcech nenásledujeme Ježíšova příkladu.

O tom, v kolika letech má být Kristův následovník pokřtěn, nás bible neinformuje. Uvádí však, že nutným předpokladem křtu je víra a znovuzrození. „Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen“ a „nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ (Mar 16,16; Jan 3,5) Zodpovědná víra přichází jako Boží dar skrze poznání biblického učení (Mat 28,19) a zkušenost znovuzrození skrze působení Ducha svatého (Ef 4, 22-32). Tyto předpoklady křtu se nevztahují pouze na lidi starší třiceti let, ale také na mnohem mladší.

KDO JE ARCHANDĚL MICHAL?

Mohli byste mi, prosím Vás, uvést důvody, které vedou adventisty s. d. k tomu, že vidí v archandělu Michalovi našeho Spasitele Ježíše Krista?

V představách mnohých křesťanů přezívá staré židovské učení, které hovoří o sedmi archandělech (Michal, Gabriel, Rafael, Uriel...). Tento názor se však neopírá o káno-

nický text Starého zákona. Jediným archandělem bible je pouze Michal (Juda 9).

Když Kristus hovořil o dni soudu, řekl: „Amen, amen, pravím vám, přichází hodina, ano už tu je, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a když uslyší, budou žít.“ (Jan 5, 25,26) A když apoštol Pavel popisoval scénu vzkříšení při druhém příchodu Ježíše Krista, řekl, že „zazní povel, hlas archanděla“ (2 Tes 4,16), který povolá k novému životu všechny mrtvé v Kristu. Ze srovnání těchto dvou textů vyplývá, že hlas archanděla je hlasem Božího Syna.

Některým lidem je zatěžko ztotožňovat postavu archanděla Michala s Ježíšem Kristem. Vždyť prý i samo slovo archanděl naznačuje, že se jedná o anděla, i když nejvyššího. Srovnání našeho Spasitele se stvořenými bytostmi by opravdu nebylo správné. (Žid 1,5-15; Kol 1,16)

Většina těchto argumentů je nezvratná. Je třeba upřesnit pouze vysvětlování významu slova archanděl. Toto označení totiž znamená jen vrchní anděl, ale také velitel andělů či panovník nad anděly. (Řecké *archo* vyjadřuje panovati, vládnouti.) A toto postavení Ježíše Krista vůči andělům je nesporné. (Kol 2,10; Ef 1,20-22)

Pohybem ke zdraví

Nadpis této rubriky usměrňuje naši pozornost k Písmu svatému, které nám zřetelně říká, že naše tělo je chrámem Ducha svatého. U vědomí této skutečnosti věnujeme velkou péči i svému tělu. Již ve starověku bylo známo moudré přísloví: „Ve zdravém těle je zdravý duch“. Proto i apoštol Jan ve své třetí epistole přeje milému Gáiovi: „Modlím se za tebe, milovaný, aby se ti ve všem dobře dařilo a abys byl zdrav — tak jako se dobře daří tvé duši.“

K utužení zdraví nám kromě jiného pomáhá i pohyb. Ten dodává člověku novou sílu a radost ze života. Uvažujme, jak se pohyb projevuje v pěší turistice a cykloturistice.

PĚŠÍ TURISTIKA JAKO LÉČEBNÝ PROSTŘEDEK

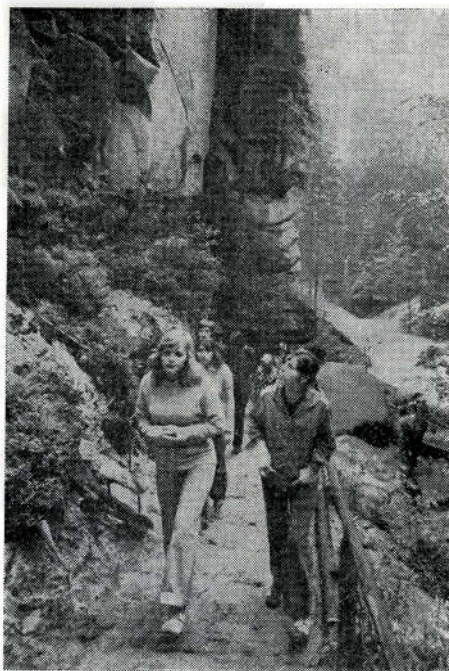
Výraz pěší turistika se dá vyjádřit i jinak. Je to sportovní chůze nebo pořádně dlouhý pochod.

Je známo, že pěší turistika ve středním věku podstatně pomáhá udržovat vhodnou tělesnou váhu. Je to důležité, protože váha navíc zkracuje délku života — tak to alespoň tvrdí všechny velké světové pojišťovny. Lidem, kterým se zvýšila váha nad normál o 15 %, se zvyšuje úmrtnost průměrně o 25 % a u nadváhy od 16-25 % se zvyšuje úmrtnost až o 40 %. U nadváhy ještě vyšší stoupá úmrtnost rapidně až na 70 %. Při pěší turistice se spotřebuje za hodinu 200 až 400 kalorií.

Uvedme výrok věhlasného francouzského lékaře Tissa: „Pohyb je schopen nahradit kterýkoli lék, avšak všechny léky světa nedovedou nahradit užitek, který plyne z pohybu. Jsme pro pohybovou aktivitu. Nejsme již pro běh, nýbrž pro chůzi.“

Chůze podstatně ovlivňuje funkci srdce a krevního oběhu. Vytváří v nohách i pažích vyrovnané svalové napětí, které napomáhá oběhu krevnímu. Ochablé a špatně vyvinuté svalstvo vytváří příznivé podmínky pro vznik trombózy, embolie nebo srdečního infarktu. Naproti tomu chůze zvyšuje příliv krve a kyslíku k srdci. Srdce zesiluje svou činnost a krevní cévy (od arterií až k vlásečnicím) se rozšiřují. Zčervenají nám tváře a cítíme příjemný pocit tepla v rukou i nohou. Cítí to i lidé, kteří trpívají studeným nohama a rukama. Překonáváme tím celou řadu různých stavů, které jsou důsledkem špatného prokrvení, jako studené nohy a ruce, sklon k nachlazení, bleďost obličeje apod.

Soustavná masáž žil, která probíhá mezi svalstvem v důsledku chůze, zabraňuje městnání krve a zánětu žil. Zvýšená srdeční činnost si vynucuje zvětšené prokrvení srdečního svalu. Pěší turistika je nejjednodušší, nejprůroznější a nejlepší prostředek proti angině pectoris, srdeční slabosti a podstatně přispívá k léčení nemocného

srdce. Nezapomínáme ovšem, že i délka chůze jako sportovního výkonu musí být úměrná tělesnému stavu.

U pěší turistiky se neobyčejně zlepšuje dýchání, tedy funkce plic a bránice. Čím déle chodíme, tím víc se nám prohlubuje dýchání. Někdy si to ani neuvědomujeme. Plice a bránice více pracují, přijímají více kyslíku a vydávají více kyslíčnicku uhlíčitého. Tak se provzdušňují plicní laloky až k plicním hrotům, prokrvují se a účinněji se obrňují proti infekci.

Prohloubené dýchání má vliv na větší pohyb bránice, a tím na masáž břišních orgánů, především jater, žaludku a střev. Lepší funkce žaludku a střev se projevuje v dokonalejším zpracování potravy a rychlejším vyměšování odpadových látek. Dobře pracující zaživací orgány a dobře prokrvená játra jsou výbornou ochranou proti onemocnění těchto orgánů a zlepšují výměnu látkovou.

Pěší turistika podstatně pomáhá překonávat poruchy srdeční a oběhu krevního, funkční poruchy plic a ochablost střev. Pořádný pochod, mírný poklus, jakož i každá značná svalová práce je jedinečným ochranným prostředkem proti chřipce a vůbec proti infekčnímu nebezpečí. Při ostrém pochodu se zvyšuje tělesná teplota, a v důsledku toho stoupá i obrana proti infekci. Při četných pokusech se ukázalo, že stoupne-li tělesná teplota o 1-2 °C nad normální teplotu lidského těla, mnoho bakterií v těle přestává žít nebo jsou aspoň hodně zeslabeny a jejich jedy se snadněji překonávají.

V období chřipkových epidemií by měl každý, kdo má jen trochu možnost, se pořádně denně projít aspoň půl hodiny nebo udělat nějaký výstup do svahu, aby si zahřál celé tělo. I tenkrát, když nás začíná škrábat nebo bolet v krku, na prsou, bolí nás hlava, začínáme kýchat, cítíme mrazení nebo se

vůbec necítíme ve své kůži, dejme si někde pořádnou procházku nebo si dopřejme turistiku v horách. To pomáhá ničit infekci už v zárodku. Napomáhá obnovit plné zdraví.

CYKLOTURISTIKA

jako další léčebný prostředek.

Pod moderním výrazem cykloturistika rozumíme obyčejnou jízdu na kole. Přichází dnes opět ke slovu a je stále oblíbenější. Od té doby, co lékaři v zájmu zdraví zdůrazňují více tělesného pohybu, probudilo se v lidech „zdravotnické svědomí“. Vzpomněli si, že existuje také jízdní kolo.

Zvláště lidé, kteří si zvykli sedět jenom za volantem a kteří pro nedostatek pohybu začínají přibývat na váze, by si měli vzpomenout na tento druh pohybu. Jízda na kole povzbuzuje všechny životně důležité funkce organismu. Práce nohou při silném šlapání je vydatný trénink svalů, které jsme tak dlouho zanedbávali. Jízda na kole však působí i na dýchání — je to výborné dechové cvičení. Plice se cele naplňují vzduchem a v důsledku zvětšené potřeby kyslíku se účelně rozšiřují.

I srdci uděláme dobře, když mu dopřejeme více námahy. Kromě toho bylo vědecky zjištěno, že jízda na kole snižuje krevní tlak, protože zvětšený pohyb vede k lepšímu prokrvení, a tím k rozšíření cév.

Pokud se vám už začínají tvořit na těle tukové polštářky a chcete-li se jich zbavit, nepokoušejte se o to nějakými pilulkami, ale vhodným tělesným pohybem. Jedním z vhodných prostředků je právě jízda na kole.

Vhodný a úměrný tělesný pohyb, ač ne jediný, je přesto velmi důležitý a účinný prostředek k uchování tělesné svěžesti, k podpoře všech zdravých sil a účinné funkce jednotlivých orgánů. Čas, který mu věnujeme, se nám mnohonásobně vrátí.

Na konci Domitianovy vlády (okolo roku 96 po Kr.) na čas polevilo kruté pronásledování věrných Kristových vyznavačů. A v této kratičké úlevě po bouři vysílá římský sbor ze svého středu tři vážené muže, aby doručili „Boží církvi hostující v Korintě“ důležitý dopis. Dovídáme se z něho, že korintský sbor už delší dobu prožíval vnitřní zmatky. Jeho jednota i dobrá pověst byla vážně ohrožena. Většina korintských věřících se totiž vzepřela církevním „starším“ a některé z nich zbavila funkce. Křesťané v Římě cítili odpovědnost za své korintské spolu-bratry, a proto jim zaslali písemné napomenutí.

Starší římského sboru, Klemens, jehož tradice souhlasně označuje za pisatele listu, zcela otevřeně považuje za příčinu nesouladu v korintské církvi nepěknou závist.

Na mnoha příkladech ze Starého zákona, z doby nedávno minulé i ze současnosti ukazuje, jak zhoubné následky měla závist v dřívějších dobách. Připomínkou mučednické smrti apoštolů Petra a Pavla, k níž přispěli i křesťané svou žárlivostí a řevnivostí, varuje před zhoubnými důsledky nesvornosti. Vybízí rozkolníky, aby se pokorili, činili pokání a obnovili shodu: „Odstraňme to tedy spěšně a padněme na kolena před Hospodínem a s pláčem jej prosme, aby se s námi opět milostivě smířil a navrátil nás našemu vzácnému a svatému životu v bratrské lásce.“

V závěru listu autor opakuje přání římských křesťanů, aby v Korintě opět zavládl pořádek. Správce, které odstranili, ačkoliv si ve svém úřadu vedli bezvadně a se ctí, mají dosadit zpět na jejich místa. Pisatel dopisu je tak zaujat touhou pomoci Korintským, že ani nepozoruje, jak závěrečná výzva přechází v upřímnou a vřelou modlitbu, jejíž slohová prostota a současně i rytmičnost a svěžest nás překvapuje.

Celý Klementův list a zvláště jeho závěrečná modlitba je dojemným svědectvím bratrské lásky a křesťanského spolucitění mladé církve. Bolest jednoho údů Kristovy církve byla bolestí celého těla.

Při čtení listu, který právem můžeme nazvat „Dopisem bratrské lásky“, se nutně musíme ptát, zda také v dnešní církvi zůstalo tak silné vědomí sounáležitosti a vzájemné odpovědnosti, jak tomu bylo v církvi prvotní. Učme se i z příkladu římských křesťanů prvního století ochotě vidět potřeby a problémy druhých. Učme se pohotovosti služby. Učme se myslet v našich modlitbách nejen na sebe, ale i na druhé. Pisatel listu Korintánům nám v tom může být opravdovým vzorem:

Dopis bratrské lásky

„... tys ten jediný Nejvyšší na výsostech, Svatý mezi svatými přebývající. Ty ponižuješ pýchu domýšlivých a rušíš úklady pohanů, pozdvihuješ nízké a povýšené ponižuješ. Ty jsi ten, který zbohacuješ i ochuzuješ, který život dáváš i odebíráš jako Pán všelikého těla; který nahlížíš do propastí, bdíš nad lidskými díly, jsi ku pomoci těm, kdo jsou v nebezpečí, jsi spasitel zoufalých. Ty rozmnožuješ národy na zemi a ze všech jsi vyvolil ty, kteří tě milují, skrze Ježíše Krista, svého milého služebníka, skrze něž jsi nás vyučil, posvětil, poctil. Prosíme tě, Hospodine, buď naším pomocníkem a zastáncem. Ty z nás, kteří jsou v soužení, zachraň, nad poniženými se slituj, sklíčené pozdvihni, prosícím se zjev, nemocné uzdrav, ty v tvém lidu, kteří bloudí, uveď na pravou cestu. Nasyť lačné, vysvoboď naše vězně, dej povstati chorým, potěš malomyslné; nechť poznají všechny národy, že ty jsi jediný Bůh a my tvůj lid a ovce tvé pastvy. Tebe, který jsi jediný mocen prokázati tato i hojnější dobrodiní mezi námi, tebe velebi-me skrze velekněze a ochránce našich duší, Ježíše Krista, skrze něhož máš slávu a velebnost nyní i na věky věků. Amen.“

MILAN HLOUCH

MYŠLENKY Z KLEMENTOVA LISTU KORINTSKÝM

Pohledme na Kristovu krev a uvědomme si, jak drahá je jeho Otcí, protože byla vylita pro naše spasení a přinesla tak celému světu milost pokání.

Projděme všechna pokolení a poznejme, jak každému z nich dává Hospodin možnost pokání. Dává je těm, kteří se chtějí k němu obrátit.

Žezlo Boží velebnosti, Pán Ježíš Kristus, nepřišel v chlubné a pyšné nádheře, třebaže mohl, nýbrž v ponížení. K poníženým se totiž Kristus zná, ale ne k těm, kdo se povyšují nad jeho stádo.

Ve všem milosrdný a dobrotivý Otec má slitování s těmi, kdo se ho bojí. Vlidně a laskavě udílí své milosti těm, kdo k němu přicházejí s prostou myslí.

Povšimněme si, milovaní, jak nám Hospodin ustavičně ukazuje, že dojde k příštímú vzkříšení, jehož prvotinou učinil Pána Ježíše Krista, vzkřísiv jej z mrtvých. Pohledme, milovaní, na vzkříšení, jež se děje v svůj čas. Den a noc nám ukazují ke vzkříšení; uléhá noc a povstává den, den se vzdaluje a přichází noc.

Co tedy učiníme, bratři? Ochabneme snad v dobrém konání a upustíme od lásky? Nikterak nedopust Hospodin, aby se nám to stalo, nýbrž pospěšme, abychom konali neúnavně a horlivě každý dobrý skutek.

Moudrý dokazuj svou moudrost ne slovy, nýbrž v dobrých skutcích; pokorný nevydávej svědectví sám sobě, nýbrž nech, aby je o něm vydával jiný; kdo je čistý tělem, nevychloubej se. Věz, že je to jiný, kdo ti dopomáhá k zdrženlivosti.

Kdo dovede vyjádřit pouto Boží lásky? Kdo je schopen vyslovit vznešenost jeho krásy? Vysokost, na kterou uvádí láska, je nevyjádřitelná. Láska nás přimyká k Bohu, láska přikrývá množství hříchů, láska vše snáší, je ve všem trpělivá; v lásce není nic sprostého. Láska nezná sváru, láska se nebouří, láska vše koná v svornosti; láskou se stali dokonalými všichni vyvolení Boží, bez lásky není nic Bohu libého. Z lásky nás k sobě přijal Hospodin.

Je pro nás lépe, abyste byli v Kristově stáde shledání malí, ale byli v něm, než aby se zdálo, že vynikáte, a vy byli vyvrženi z jeho naděje.

Ano, Hospodine, zjev nám svou tvář k dobrému v pokoji, tak abychom byli zastíněni tvou mocnou rukou a uchráněni od všelikého hříchu tvým vztaženým ramenem.

PŘÍBĚH O ODPUŠTĚNÍ A DŮVĚŘE

Chceš vyprávět lidem o Bohu, chceš jim říci, že je mocný, že řídí svět, že je moudrý a silný. Také bys jim rád řekl, že je Kristus miluje. Jak to ale říci, aby uvěřili?

Až se budeš chtít s někým rozdělit o svůj poklad víry, nezapomeň mu, prosím, říci také jeden příběh, který se vypráví všude, kde se káže evangelium. (Mat 26,13) Příběh o lásce, odpuštění, důvěře a naději. Je v něm příliš mnoho hříchu, než abys jej mohl opomíjet jako pohádku. Je v něm nejprostší, ale příliš velká spasitelná pravda, než aby sis mohl dovolit ty sám jej hluboce nepoznat.

Ten příběh se stal při hostině v Šimonově domě. Znáš jej. Nejdřív si asi vzpomeneš na tu otevřenou alabastrovou vázu, na krásnou vůni z její masti. Pak si představíš skloněnou plačící ženu, udivené obličej apoštolů a úžas v očích hostitele. Šimon se diví při pohledu na Ježíše. (To kvůli němu je hostina, kvůli němu přišla vděčná Maria a kvůli němu je teď poněkud rozhořčen hostitel Šimon.) Plačící žena mu tak nevadí, ale ten Ježíšův postoj! Ještě pořád neví, co se sluší!

Kristus ví, co si Šimon myslí, a je mu smutno. (Vždycky mu bylo smutno až k pláči, když lidé nepoznali úzkou cestu ke spasení. Luk 19,41.42) Nevadí, že Šimon nechápe vděčnou ženu, strašné je, že on sám necítí potřebu odpuštění. Ježíš nesměle naznačuje Šimonovi, že by mu něco rád řekl. (Ránu je někdy třeba rozříznout, aby nenápadně a zlobně nezhnisala pod povrchem.) A jako vždy, když chtěl sáhnout až na dno lidského srdce, ptá se podobenstvím. (Však znáš to podobenství o dluhu a odpuštění!) A Šimon odpověděl. Pochopil snad v tu chvíli, že odpuštění je nově napnutý provázek místo přetrženého provázku lásky? Dosud to bylo Šimonovi cizí. On sám ještě k Ježíši příliš nepřilnul, dokonce ani ne dostatečně. (A přilnout k němu, to znamená být závislým na jeho lásce.) Dosud nevěděl, že dostatečně miluje jen ten, kdo miluje příliš.

Kdo ví, proč jsou lidé tak různí! Šimon odpuštění nepotřebuje, i Marii by ho upřel, Maria však po odpuštění touží, a jak jí ho Kristus podává, vděčně je přijímá. Po všem, co prožila, má ještě naději, že na ni odpuštění čeká. A když jí Kristus odpouští, cítí stále více, že kdyby nebyla jistá Boží láska, nebylo by jistého nic.

A tato žena by neměla milovat? Nebyť vděčná, nedat všechno? Není pokoj s Bohem tisíckrát dražší než vzácná mast v alabastru? (Vždyť i láska může diktovat — sama sobě. S největší touhou a radostí dává a třeba se i vzdává.) Tušil snad Jidáš, že se děje něco, co on nezná, čemu nerozumí a k čemu má příliš daleko? Tušil, že odpuštění a důvěra Kristova k hříšníku jsou slova, kterým rozumějí jen „chudí“ z Božího království, zatímco on vyměňuje jen hodnoty za stejné hodnoty a tak jsou mu odpuštění

a důvěra cizí, protože je nelze prodat a nic za ně není? Anebo měl přece v tu chvíli lítost spíše nad svým prázdným srdcem, které nepřetékalo vděčností za odpuštění, ale lítostí nad rozlitou mastí?

Ježíšovo odpuštění Marii změnilo. Vrátil jí důvěru, když jí řekl: „Jdi! Pokojně jdi! Jdeš v mé síle a já ti důvěřuji. Posílám tě do světa a vystavuji tě nebezpečí, ale toho, koho jsem přitáhl svou láskou, nemůže už vlastně ode mne nic odloučit. (Řím 8,38.39). Jdi!“

Maria je jistá, že by teď došla na vrchol, na který ani nedohlédne — protože Spasitel jí důvěřuje.

Ten příběh o hostině v Šimonově domě je dojemný. A je moc krásný, protože je o Spasiteli, o hledajícím a odpouštějícím Božím Synu. Je vyprávěn všude, kde se káže evangelium. Až budeš ty mluvit o Kristově lásce, až budeš vyprávět tento příběh, nezapomeň, že k němu patří ještě jeden verš Písma — a ten se týká tebe: „Odpouštějte si vzájemně, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“ (Ef 4,32)

Jen tě prosím, nedělej teď to, co Petr. Nedívej se na rozbourané jezero kolem! Zahyneš, jestli teď řekneš, že taková láska a odpuštění existují jen v evangelích! Dívej se na Krista! Je možno jít po vodě, je možno milovat a odpouštět, jak nás to učil On.

Ano, hřích vždycky byl a je strašný. Nepopíráš, že jezero je tmavé a že nikdo nedokáže jít sám. Neříkám, že evangelium je nauka o laskavém a zdvořilém chování. Ne! Evangelium je zvěst o katastrofě, o zřícení starého, soběstačného já. Ale je to zvěst napsaná na Ježíšových dlaních, na kterých jsou jizvy a které umějí hladit.

Odpustit, to znamená vzdát se svých nároků, nevyžadovat dluh ani úroky. (Luk 7,42) Jakoby opravdová láska začínala teprve tam, kde končí všechny důvody k tomu, abychom si někoho oblíbili. Odpuštění přináší důvěru, víru ve změnu. Otevírá zámky nedůvěry a dovoluje vyrůst naději. Osvobozuje, rozvazuje pouta, a to provždy. (Mat 18,18)

Neboj se odpustit! Nic neztratíš! Tvůj bratr ti bude vděčný! Prosekáš trní na cestě, po které se už dlouho nedalo chodit. Vždyť evangelium je také zvěst o nové cestě. Na jejím začátku je napsáno: „Jdi!“ (Mat 18,13; 5,41; 22,9; 28,19; Jan 8,11; 9,7; Luk 10,37...)

Viš, těžko uděláš v životě něco tak dokonalého, aby někdo nemohl udělat něco ještě lepšího. I pro dobrý skutek, který nevykonáš, použije Bůh někoho jiného. Ale odpustit za tebe — to nemůže nikdo. Odpustit bratřovi, který ti ublížil nebo tě pohoršil, můžeš jen ty sám. (Vysvětluješ; chceš, aby lidé chápali, že na to se přece nedá zapomenout? Nevím, ale Ježíš to tak nedělal. Láska a odpuštění se nevysvětlují.) Když Kristus důvěřuje tomu, kdo až dosud hřešil, můžeš ty udělat něco jiného?

Vždyť není nic nemožného tomu, kdo důvěřuje, není nic těžkého, tomu, kdo miluje.

Pavla Šustková

Více vděčnosti v novém roce

Nevděk je nectnost, která již mnohemu dobrodinci ztrpčila život. Tato skutečnost je vyjádřena i v mnoha příslovích. „Lepší vděčný pes, než nevděčný člověk,“ říkají Peršané. A Italové mají toto přísloví: „Bolest je pryč, porodní bába zapomenuta“.

Kdo se důkladněji zabýval zprávami Nového zákona o působení Pána Ježíše na zemi, nemohl si nepovšimnout příběhu o deseti malomocných. Když Ježíš zbavil těchto deset lidí jejich hrozné choroby, pouze jeden z nich se vrátil, aby mu za své uzdravení poděkoval. Na první pohled se nám to zdá být prostě neuvěřitelné. Zamyslíme-li se však nad každodenním jednáním většiny lidí, nad jejich postojem k těm, kteří jim prokázali nějak dobro, pak se už nedivíme. Denně jíme z bohatě prostřených stolů, bydlíme v útulných domovech. Pán nás chrání před mnohými nebezpečími, o nichž často nemáme ani tušení, uzdravuje nás z těžkých nemocí a především — smíme brát mnohá pozhledání, jež nám stále dává prostřednictvím díla Ježíše Krista. Jak je tomu však s naší vděčností?

Děkovat umí jen ten, kdo přemýšlí. K tomu, abychom si stále znovu uvědomovali, kolik rozličných důvodů máme k vděčnosti, je třeba trochu se zamyslet nad svým životem. Jedno švédské přísloví říká: „Kdo chce zpívat, najde si jistě píseň.“ V jednom dole se odehrála následující příhoda. Horníci vzali svému věřícímu kolegovi svačinu. Chtěli vidět, jak se zachová v takové situaci. Chtěli vyzkoušet jeho křesťanství. Jejich záměr se však nezdařil. Nestali se svědky neočekávaného výbuchu hněvu. Okradený kamarád jen poznamenal: „Někdo mi ukradl svačinu, ale chuť k jídlu mi zůstala. Tu mi nikdo vzít nemůže.“

Kdosi správně postřehl: „Děkování je spíše určitý vnitřní postoj než vnější spontánní výraz, vyvolaný nějakou šťastnou příhodou či šťastným obratem událostí. Ba je to mnohem více než pouhý postoj, neboť děkování je víra a vděčnost v činu.“ Spisovatelka, píšící knihy pro mládež, navštívila jednoho dne svou těžce nemocnou přítelkyni. Trpěla pokračující rakovinou hrta-

nu. Veškeré snahy lékařů o její ochranu byly marné, a tak jí zbývalo jen čekání na smrt, na okamžik, kdy bude moci složit těžké břemeno utrpení a odpočinout. Když se blížil večer toho dne, dostala nemocná žízeň. Snažila se napít

posilujícího léčivého nápoje. Byl to však příliš bolestný a marný pokus. Nemohla už polykat. Nakonec se odvrátila od poháru, který jí ošetřovatelka přidržovala u úst a řekla své návštěvnici: „Loro, buď vděčná, že můžeš polykat.“ Byť zvlášť vděčná za schopnost polykat? Na to Lora ještě nikdy nepomyslela.

Kolik pozhledání denně přijímáme s nevděkem! Přemýšlejme o věcech, které nás vedou k projevům radosti a vděčnosti. Zkušená vychovatelka měla zvláštní sen. Den předtím se rmoutila nad dopisem své nešťastné přítelkyně. Ve snu se procházela krásnou zahradou v doprovodu majitele. Trhala květiny a vychutnávala jejich libeznou vůni. V tom ji její přítelkyně, která stála za plotem, upozornila na ošklivé bodláky, které rostly na pěšině. Vychovatelka se smutně zastavila a začala si stěžovat na trní a bodláčí. Nevnímala už krásu květin. Tu k ní však přistoupil její moudrý průvodce, položil jí ruku na rameno a vlídně řekl: „Nestarej se o trny, ty tě jen popíchají a poraní. Věnuj pozornost raději růžím, lilii a karafiátům.“

Rodiče nesou velkou zodpovědnost za to, zda vzbudí a vypěstují ve svých dětech ducha vděčnosti. Nebo snad chceme vychovat mládež k takovému postoji, aby všechny dary a drobné pozornosti posuzovala jen z hlediska materiální hodnoty? Pak se nedivme, vyrostou-li z nich lhostejní, chladní, věčně nespokojení lidé, které nebude mít nikdo rád a jimž se každý raději vyhne. Aby se v dětech rozvíjelo vděčné, pozitivní a důvěřivé životní smýšlení, musí také rodiče svým ratolestem projevovat vděčnost za všechny dobře míněné dětské projevy a snahy, jimiž chtějí své rodiče potěšit. V domově má vládnout duch vděčné lásky. To se ovšem nestane samo od sebe. Tohoto ducha musíme vědomě pěstovat a stále udržovat.

Je nesmírně důležité, abychom ve své mysli stále uchovávali vědomí lásky a dobroty, kterou jsme přijali z Boží ruky. Bylo by pro nás velkým pozhledáním, kdybychom si v právě započatém roce zaznamenávali své osobní zkušenosti s Bohem a stále si je připomínali.

Dárci všech dobrých darů náležejí dík a chvála za tak mnohá pozhledání, jimiž nás denně obšťastňuje. V domově, kde rodiče a děti společně tento dík vyjadřují, je položen nejlepší základ pro šťastný život. V takové rodině nachází své uplatnění i zpěv. Farář a básník Adolf Münzer právem napsal: „Jak je člověku líto mladých lidí, kteří místo aby u jezera, v lese či na horských pastvinách zpívali, nechají hřmotit tranzistorový přijímač; jaká škoda, že námořníci ztratili své písně, horští pastevci svůj jásavý chvalozpěv, muži svou veselou notu a matka večer nad postýlkou svého dítěte nedovede zazpívat ukolébavku. Svět uprostřed stále postupující civilizace zchudl. Všechny antény, přístroje, dráty, vypínače a aparáty nenahradí zpěv, který přejde ze srdce.“

Vděční lidé si umějí ze všech životních situací vybrat tu světlou stránku. Není to povrchní lehkomyšlnost, která nevidí stinnou stránku života, nýbrž zásadní vděčnost za všechny jedinečné hodnoty, které zprostředkovává život. Žijí z vděčnosti Bohu, který nás miluje a chce naše dobro.

-pju-

POPRVÉ V DĚJINÁCH

katolíci a věřící z letničního hnutí
se sešli ke společným rozhovorům

V květnu roku 1976 skončil v Římě rozhovor mezi zástupci papežského sekretariátu pro jednotu křesťanů a letničního hnutí. Kardinál Willebrands nazval toto setkání katolíků s letničním hnutím „historickou hodinou“.

Mezi křesťanskými církvemi bychom sotva našli jiné dvě s tak rozdílným přístupem, které by se tak rozcházeły v názorech jako církev katolická a letniční hnutí. Jejich stanoviska jsou vlastně protikladné póly křesťanského světa. Zatímco církev katolická přísně zachovává kněžskou hierarchii, u letničního hnutí při bohoslužbách mluví ten, kdo je uchvácen Duchem. Vůdce letničního hnutí, David du Plessis, navštívil papeže a ukázal mu svůj kalendář, ve kterém má jména osob, za které se modlí. Mezi nimi je i papež, za kterého se modlí denně.

Vyšlo dokonce pojednání nazvané „Papež a letniční hnutí“. Je v něm napsáno, že jednání prvotní církve se začala dělit, když byli ve druhém století po Kristu vyloučeni z církve entusiasté — Montanisté. Dnešní rozhovor mezi oběma církvemi, má být vlastně navázáním na přerušení, které nastalo před 1800 lety.

Společnému dialogu stálo v cestě jistě mnoho překážek. Sám vůdce letničního hnutí, David du Plessis, přiznává: „Neměl jsem katolíky rád a nezajímal jsem se o ně. Byl jsem už tak vychován, že jsem jimi pohrdal. Také jsem byl přesvědčen, že katolická církev jde na zahynutí.“ Mnoho příslušníků letničního hnutí vidí v papežství nevěstku — Babylón ze Zjevení 17. kapitoly a založení Světové rady církví posuzuje jako dílo ďáblava. Slovo „ekumena“ jim nahání hrůzu. K tomu je nutno ještě podotknout, že v posledních padesáti letech vytrpělo letniční hnutí v Latinské Americe od katolických vlád těžká pronásledování. Rovněž i adventisté s. d. byli v této době v Kolumbii silně pronásledováni.

Katolická církev se dívá na letniční hnutí jako na blouznivce. Duchovní dary, které se u nich projevovaly, považovala za davovou sugesci.

Na celém světě je dnes asi třicet milionů příslušníků letničního hnutí. Jejich těžiště je v Africe a v Latinské Americe. Považují se za poslední hnutí v křesťanství před druhým příchodem Krista. Základní učení letničního hnutí, jak to oni sami uvádějí, je:

1. Osobní rozhodnutí jít za Kristem jako předpoklad pro znovuzrození.
2. Křest dospělých jako potvrzení osobního rozhodnutí.
3. Křest Duchem jako událost, která doplňuje znovuzrození.
4. Mluvení jazyky, nebo lépe řečeno: modlitba jinými jazyky, jako důsledek křtu Duchem.
5. Rozlišování mezi přirozenými a nadpřirozenými dary Ducha.
6. Přístup k biblí je fundamentalistický, což znamená, že za základ své víry považují výlučně Písmo svaté. Letničnímu hnutí jde především o zkušenost s Duchem

svatým. Být křesťanem znamená pro ně mít osobní zkušenost s Duchem svatým.

Jak vůbec došlo k tomu, že David du Plessis navázal kontakt s katolíky? V roce 1948 utrpěl úraz, pro který se dostal do nemocnice. Vypravuje o tom následovně:

V nemocnici ke mně začal mluvit Pán a napomínal mne, abych se obrátil i k jiným církvím a mluvil k nim. Já jsem však Pánu namítl: „Pane, vždyť tyto církve jsou mrtvé.“ Pán mi řekl: „Ano, ale nikde jsem neučinil opatření k jejich pohřbení, nýbrž ke vzkříšení z mrtvých.“ Odpověděl jsem: „To jsou však nepřátelé. Jak bych se mohl odvážit k nim jít?“ Pán mi odpověděl: „Odpusť jim.“ K tomu zase já: „Nemohu. Jak bych jim mohl odpustit, když jejich život a jejich učení se nedá ospravedlnit?“ Opět mi řekl Pán: „Odpusť jim. Nejsi tu proto, abys posuzoval nespravedlnost nebo abys soudil. Nezmocnil jsem tě k tomu, abys někoho ospravedlňoval. Zmocnil jsem tě k tomu, abys odpouštěl.“

Pod vlivem tohoto motivu odpuštění se rozhodl vedoucí letničního hnutí navázat kontakt s katolíky. Jeho cílem nebylo snad nějaké spojení či sjednocení s nimi, ale aby se vzájemně lépe poznali a společně přemýšleli o otázkách duchovního života.

Hned v počátečním stadiu rozhovorů najeli na „tvrdé otázky“. Z katolické strany se ptali: Církevní dějiny nám ukazují, jak všechna evangelická hnutí vedla k rozštěpení. Je tomu tak i u letničního hnutí? Je možno dělat rozdíl mezi křtem vodou a křtem Duchem? Proč letniční hnutí zdůrazňuje nový křest dospělých a neuznává křest dětí? Vede Duch svatý k tomu, že vnější organizace církve je zbytečná?

Ze strany letničního hnutí se na oplátku ptali: Zabývala se církev v souvislosti s křtem i Duchem svatým? Nechává katolická církev ve svých bohoslužbách dostatek prostoru pro projevy duchovních darů? Smějí přiznat i katolíci, kteří přijali Ducha svatého a došli tak k novým pravdám, že předtím žili v bludu nebo v omylu? Modlí se katolíci ještě stále k Bohu prostřednictvím Panny Marie?

Na obou stranách však byla snaha o vzájemné pochopení a otevřené jednání. Šli dokonce tak daleko, že katolíci navštívili shromáždění letničního hnutí a členové letničního hnutí se zúčastnili katolické mše. Nakonec bylo oběma stranám jasné: všichni dnes potřebujeme Ducha svatého.

První dialog začal v roce 1972 v Zurichu na téma: „Křest Duchem svatým“. Za rok na to se v Římě společně zabývali historickým pozadím letničního hnutí. Shodli se v tom, že letniční hnutí vyrostlo vlastně z metodismu. Mnohým příslušníkům letničního hnutí se to sice nelíbilo, protože se domnívali, že jejich hnutí navazuje přímo na prvotní církev křesťanskou. Při rozhovoru v Benátkách v r. 1975 projednávali psychologické otázky „uchvácení Duchem“, jednali o večeri Páně a o rozeznávání duchů. Na poslední zasedání r. 1976, které se konalo opět v Římě, přišel i papež. Účastníky zasedání pozdravil několikrát hlasitým „Haleluja“. Při ukončení zasedání sestavili závěrečnou zprávu, která však nebyla přijata světovou konferencí letničního hnutí. Protože na všech zasedáních se k některým nedořešeným otázkám vraceli vždy znovu, dohodli se, že v rozhovorech budou pokračovat. Další kolo jednání už začalo v Římě.

Pokusme se jako adventisté zaujmout stanovisko k některým problémům, které se projevíly v rozhovorech.

1. Křest vodou a křest Duchem.

Z biblického hlediska patří křest a přijetí Ducha zpravidla dohromady. Kde podle zprávy Skutků apoštolských přijetí Ducha přišlo po křtu, tam jde o výjimku. Křest považujeme za znamení Božího působení na člověka a za symbol toho, že se někdo na základě víry v Ježíše stává příslušníkem Božího království. Křest bez Ducha svatého vlastně není žádný křest.

2. Dary Ducha a svátosti.

Letniční hnutí má málo pochopení pro katolické pojetí svátosti, zvláště tenkrát, když slyší, že by svátost měla působit sama sebou (ex opere operato). Dnes už katolická církev zdůrazňuje, že je k tomu třeba mít osobní víru. My adventisté nemáme svátosti v katolickém pojetí. Jsme však přesvědčeni, že u křtu a večere Páně je Pán Bůh zvláštním způsobem přítomen ve svém požehnání.

Duchovními dary máme ctít Krista a budovat sbor. Konečně je to vlastně naše stará adventní teologie, podle které se před druhým příchodem Páně mají více projevit duchovní dary. Jestli zástupci letničního hnutí v dialogu upustili od názoru, že modlit se cizími jazyky je nutným důkazem pravdivého křesťanství, pak je to jistě krok ke zdravé biblické teologii, který lze jenom uvítat.

3. Liturgie a bohoslužba.

V dialogu se projevíly oba póly. Na jedné straně pevně stanovený a zaběhnutý řád v bohoslužbách katolické církve, na druhé straně živá bohoslužba letničního hnutí, plná spontánních projevů. K tomu chceme podotknout, že určitý řád je při bohoslužbě nutný, aby shromáždění nesklouzlo citovými projevy na pouhou emocionální rovinu. Ovšem, ve shromáždění potřebujeme prostor také pro vydávání osobního svědectví a pro bezprostřední impulsy Ducha svatého.

4. Písmo a Duch svatý.

Máme za to, že pouhé „vytržení mysli“ nemusí být ještě důkazem ovládnutí Duchem svatým. Zkušenost ovládnutí Duchem vyplývá ze setkání se slovem Božím a vede nás zase ke slovu Božímu. My adventisté jsme vždy zastávali názor, že jedině Písmo svaté je tou normou, kterou se má měřit život i učení.

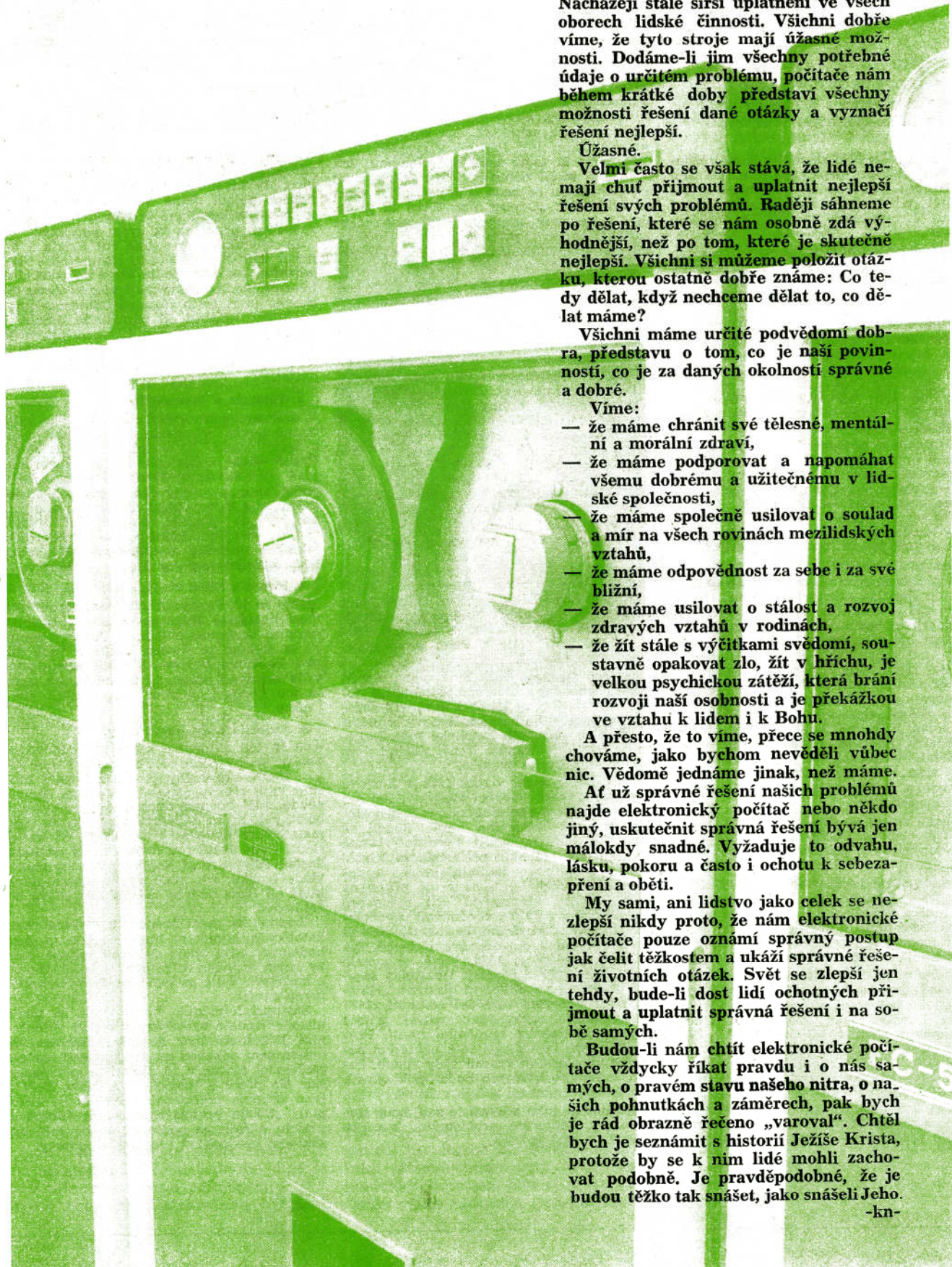
5. Autorita a duchovní dary.

Kdo je tou autoritou, která má odpovědně rozlišit duchy podle slov Písma u 1 Jan 4,1: „... zkoumejte duchy, jsou-li z Boha“? Musíme vyjít z novozákonního hlediska. Kdyby někdo chtěl jménem duchovních darů církev bořit, pak by to odporovalo zásadě, že dary mají církvi budovat a sloužit jí. Ať každý slouží Pánu Ježíši tím darem, který od Boha dostal. Přitom ať si každý sbor vždy znovu klade otázku, zda plně využívá těch darů, které od Pána obdržel, zda je nenechává ležet ladem.

Vratme se ještě jednou k dialogu mezi katolíky a letničním hnutím. Bylo to jistě hodnotné, když spolu dokázali mluvit, aniž by jeden druhého zatracoval nebo obviňoval z kacířství. Také se jedni od druhých mnohem naučili.

Zástupci letničního hnutí tvrdí, že podle historie nastalo rozštěpení v církvi vyloučením lidí, kteří byli naplněni Duchem. To ovšem není odpověď na otázku, proč nastalo rozštěpení církve v 16. století za reformace. Zde šlo přece o Písmo svaté, slovo Boží a jeho správné pochopení. Už Pilát se kdysi ptal: „Co je pravda?“ Pochopit biblickou pravdu a řídit se podle ní, to by měl být základní předpoklad křesťanské jednoty.

-pš-

Elektronické počítače hrají stále větší úlohu v životě vyspělých společností. Nacházejí stále širší uplatnění ve všech oborech lidské činnosti. Všichni dobře víme, že tyto stroje mají úžasné možnosti. Dodáme-li jim všechny potřebné údaje o určitém problému, počítače nám během krátké doby představí všechny možnosti řešení dané otázky a vyznačí řešení nejlepší.

Úžasné.

Velmi často se však stává, že lidé nemají chuť přijmout a uplatnit nejlepší řešení svých problémů. Raději sáhneme po řešení, které se nám osobně zdá výhodnější, než po tom, které je skutečně nejlepší. Všichni si můžeme položit otázku, kterou ostatně dobře známe: Co tedy dělat, když nechceme dělat to, co dělat máme?

Všichni máme určité podvědomí dobra, představu o tom, co je naší povinností, co je za daných okolností správné a dobré.

Víme:

- že máme chránit své tělesné, mentální a morální zdraví,
- že máme podporovat a napomáhat všemu dobrému a užitečnému v lidské společnosti,
- že máme společně usilovat o soulad a mír na všech rovinách mezilidských vztahů,
- že máme odpovědnost za sebe i za své bližní,
- že máme usilovat o stálost a rozvoj zdravých vztahů v rodinách,
- že žít stále s výčitkami svědomí, soustavně opakovat zlo, žít v hříchu, je velkou psychickou zátěží, která brání rozvoji naší osobnosti a je překážkou ve vztahu k lidem i k Bohu.

A přesto, že to víme, přece se mnohdy chováme, jako bychom nevěděli vůbec nic. Vědomě jednáme jinak, než máme.

Ať už správné řešení našich problémů najde elektronický počítač nebo někdo jiný, uskutečnit správná řešení bývá jen málokdy snadné. Vyžaduje to odvahu, lásku, pokoru a často i ochotu k sebezapření a oběti.

My sami, ani lidstvo jako celek se nezlepší nikdy proto, že nám elektronické počítače pouze oznámí správný postup jak čelit těžkostem a ukáží správné řešení životních otázek. Svět se zlepší jen tehdy, bude-li dost lidí ochotných přijmout a uplatnit správná řešení i na sobě samých.

Budou-li nám chtít elektronické počítače vždycky říkat pravdu i o nás samých, o pravém stavu našeho nitra, o našich pohnutkách a záměrech, pak bych je rád obrazně řečeno „varoval“. Chtěl bych je seznámit s historií Ježíše Krista, protože by se k nim lidé mohli zachovat podobně. Je pravděpodobné, že je budou těžko tak snášet, jako snášeli Jeho.

-kn-